

Saarde Sõnumid

Nr 5 (2089) 22. mai 2020

Hind 0.40 €

Vallavanema veerg

Seekord tahan alustada sõnadega „Südamega Saardes“. Aitäh politseile, päästjatele, hooldekodude töötajatele, koolijuhtidele ja -personalile, valla hallatavate asutuste töötajatele, kriisikomisjoni liikmetele, vallavalitsusele, volinikele, ettevõtjatele, elanikele – kõigile, kellel on vähegi sidet Saarde vallaga. Aitäh, et olete kannatlikud ja mõistvad. Eriolukord on nüüdseks läbi, kuid hädaolukord siiski jätkub. Head inimesed – olge jätkuvalt hoolivad nagu siiani olete olnud. Olgem uhked, et oleme saardekad.

Valla arengut ei saa siiski seisma panna. Tunnen täna, et oleme jõudnud punkti, kus saab vaid paremaks minna. Vallavalitsuse koosseisu muudatusega soovin muuta juhtimist veelgi tõhusamaks ning infovahetust kiiremaks. Abivallavanemana veebruaris tööd alustanud Külli Karu on toonud endaga kaasa uusi mõtteid ning kõikide vallavalitsuse töötajate ning volinike kaasabil oleme muutmas elu Saardes paremaks. Oleme edukalt läbi viinud teede korrastamise hankeid ning loodame sellel aastal korrastada rohkem teid kui teehoiukavas kirjas. Linnapildis planeerisime keskpargi ning tegevused kellatorni korrastamiseks on hoo sisse saanud. Miks mitte hakata seal kaupleva „Saarde maitsetega“? Järgmiseks oleme plaerinud korrastada kultuuri, huvi- ja spordihoonet. Tali seltsimaja saab endale uue põrandad. Klubi katus saab vettpidavaks ja suveajas korrastatakse Talutare ning laulukäär. Kõikide nende tegevuste tarbeks oleme sõlmimas omanikujärelevalve lepinguid, et tööde kvaliteet oleks tagatud. Tööd on käimas Saarde valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimise korraldamisega. See omakorda on tõstnud huvi investorite hulgas, mis looks uusi töökohti ning elavdaks majandust. Kokkuvõtvalt võiks kõlama jääda hüüe „Noored maale“. Erilised tänusõnad soovin anda nüüdseks endisele vallavalitsuse liikmele ja praegusele Kilingi-Nõmme gümnaasiumi direktor Erli Aasametsale, kes läbi aastakümnete on panustanud esialgu Kilingi-Nõmme linna ja siis Saarde valla arengusse. Aitäh, et oled „Südamega Saardes“.

Vallavanem

Ateljee46 esimene tegevusaasta

Ateljee46 tähistas 1. mail vaikselt oma esimest sünnipäeva. Vaikselt, sest see väga teistsugune kevad ei võimaldanud külalisi kutsuda, aga loodetavasti saame suve jooksul ikkagi ka laiemale seltskonnale mõne sünnipäevaüllatuse pakkuda.

Just 1. mail möödus täpselt aasta võtmete saamisest ja keraamikaateljee sisse seadmise alustamisest. Juba alates maikuust toimusid uutes ruumides ka nii täiskasvanutele kui ka laste keraamikaringid. Kuna me ei saa vist kunagi tõdeda, et nüüd ongi kõik päris valmis, ei hakanud me külaliste kutsumisega kauem ootama ja 30. mail avasime ateljee ametlikult ning panime näitusena vaatamiseks välja ka poolaasta jooksul keraamikaringis valminud taiesed.

Lisaks keraamikaga seotud tegevustele on möödunud aastasse mahtunud ka teistlaadi sündmusi.

Eelmise aasta juunis külastas ateljeed Vabariigi President Kersti Kaljulaid. Vallavanem Eiko Tammist ja volikogu esimees Kadri-Aija Viik kinkisid presidendile Maarja Jalasto valmistatud keraamilise vaagna pühendusega: „Saarde valla rahvalt presidendile“.

Juunisse mahtusid ka esimesed ateljees peetud sünnipäevad, kus sünnipäevalaps koos külalistega savist meelepärase eseme meisterdas. Kõige rahvarohkemal sünnipäeval valmistasid omale kruusi või kausikese lausa 21 naist ja tüdrukut!

Kilingi-Nõmme linnapäevade ajaks muutus Ateljee46 kohvikuks – suur töölaud muutus koogilehtiks ning tegi ruumi kohvikulaudadele ja toolidele. Terve laupäevase päeva oli ateljee-kohvik täis mõnusat sagimist ja kõige rahvarohkemal hetkel sõid mõned külalised oma kamavahtu lausa püstijalu. Üldiselt sujus aga kõik

Liisi Koiksoni kontsert

Laste keraamikaring

just nii mõnusalts nagu ühes väikeses kohvikus peabki – vaikne jazz mängis taustaks ning inimesed nautisid üksteise seltskonda, kohvi ja kooke.

Oktoobris avasime ateljees fotograaf Margit Jaanson fotonäituse. Kui näitusele olid kõik tööd välja

pandud ilma peakirjade või selgitava tekstita, siis avamisele tulnutele rääkis Margit oma lemmikfotode pildistamise ja printimisega seotud lugusid. Fotod olid huvilistele vaatamiseks ja ateljee seinu kaunistamas uue aastani.

Kalendriaasta lõpuks

andsid detsembris heategevusliku kontserdi Liisi Koikson, Liina Saar, Marek Talts ja Christian Harryson. Kätlin Lauri, Kadri Karon ja Siim Kolla abiga oli ateljee muutunud imeliselt õdusa valgsuega kontserdisaaliks, mis mahutas üle 80 kontserdi nautima tulnud külalise. Kontserdi piletitulu ja kohapeal tehtud annetused anti jaanuaris „Kaunima metsalaulu“ lauluvõistlusel üle Kilingi-Nõmme muusikakoolile viiuli soetamiseks.

Viimased kaks kuud on pannud Ateljee46 tegevused väikesele pausile, kuid mai teisest poolest oleme jälle taastamas oma iganädalaste keraamikaringide rütmi, esialgu täiskasvanutele ja piirangute leevenedes ka lastele.

Muidugi loodame ise, et ka sel aastal on meil võimalik kutsuda kõiki soovijaid nii kohvikusse, näitusele kui ka kontserdile. Koostöösoovidega võib alati lahkelt ühendust võtta maarja@tulesttunud.ee või lihtsalt ateljeest läbi astuda.

Maarja Jalasto
Ateljee46

Fotode autor:
Maarja Jalasto

Otsime oma meeskonda

SÕIDUAUTOJUHTE JA BUSSIJUHTE

Töö sisu:

Pärnu maakonnas sotsiaaltranspordi osutamine (kliientide sõidutamine) sõiduauto või bussiga vastavalt eelneva päeva tellimustele. Juhi käsutusse antakse 2020.a Citroen Berlingo või erisõidukiks ehitatud Mercedes-Benz Sprinter.

Ootused kandidaadile:

B-kategooria juhtimisõigus, kohusetundlikkus, hea suhtlemisoskus

Pakume Sulle:

Paindlikku tööaega ja osalise ajaga töötamise võimalus, töö alustamine ja lõpetamine enda kodust (sõiduk asub juhi kodus), konkurentsivõimelist töötasu

Kandideerimiseks palume saata CV koos soovialdusega e-postile aiavar@ll.ee

Lisainfo: Aivar Lämmergus, aiavar@ll.ee, tel 5661 2700

AS L&L on asutatud 1994. aasta juunis ja on 100% Eesti kapitalil põhinev firma. Firma põhitegevusena teenindame maakonnaliinide ning osutame Pärnu maakonnas sotsiaaltranspordi teenust.

Rongu raba veerežiimitaastamise projekt avalikustamise koosolek

Asukoht: Tali Seltsimajas
(Pärna tee 5, Tali küla Saarde vald Pärnumaa)

Aeg: 27. mai 2020 kell 10:00

Tellija: Riigimetsa Majandamise Keskus

Projekteerija: AS Projekteerimisbüroo Maa ja Vesi

Räägitakse: Plaanitavatest tegevustest Rongu raba hüdroloogilise režiimi taastamiseks
Koosolekul osalemiseks on vajalik eelregistreerimine aadressil maajavesi@maajavesi.ee või helistage numbril 5070951.

KÕIK HUUVILISED ON OODATUD!

Saarde Vallavalitsuse istungitel

21. aprillil 2020. a

- kinnitati ja väljastati projekteerimistingimused elamu ja kõrvalhoone ehitusprojekti koostamiseks Peetriõue, Kalda küla, Saarde vald;
- kinnitati ja väljastati projekteerimistingimused päikeseelektrijaama ehitusprojekti koostamiseks aadressil Vesiveski, Kamali küla, Saarde vald;
- kinnitati Osühing Saarde Kommunaal majandusaasta aruanne;
- lubati Osühing Saarde Kommunaal juhatuse liige Morten Aasarohu õppepuhkusele alates 04. maist kuni 17. maini 2020. a seoses Järvamaa Kutsehariduskeskuses veekäitlusoperaatori tasemeõppe õpingutega;
- määrati Osühing Saarde Kommunaal juhatuse liikme Morten Aasarohu õppepuhkusel viibimise ajaks tema asendajaks igapäevase majandustegevuse korraldamise õigusega pearaamatupidaja Ene Rist;
- võeti vastu korraldused sotsiaalhoolekande küsimustes;
- eraldati Saarde valla 2020. a eelarvest reaal „10702 Sotsiaalse riskirühmade kaitse“ 100 Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Saarde Katariina Kogudusele riskirühma kuuluvate isikute abistamise kulude kompenseerimiseks;
- tunnistati kehtetuks Saarde Vallavalitsuse 07. aprilli 2020. a korraldus nr 131 „Mittetulundustegevuse toetuse eraldamine“;
- eraldati Saarde valla 2020. a eelarvest kultuuri-, spordi- ja külaliikumise sihtotstarbeline mittetulundustegevuse toetus

kogusummas 39 100 € toetuse saamiseks esitatud taotlustes toodud tegevuste läbiviimiseks alljärgnevalt:

Mittetulundustegevuse toetamine Saarde valla seltsitegevusele (*eelarve rida 08109*).

1. Seltsing Aiasõprade klubi 200 eurot;
2. Seltsing Saarde Idamaised tantsijad 700 eurot;
3. Mittetulundusühing Allikukivi Park 600 eurot;
4. Saarde Hariduselu Sihtasutus 2200 eurot;
5. EELK Saarde Katariina Kogudus, kirikukoor 565 eurot;
6. Naisseltsing Kilingi-Nõmme Martad 200 eurot;
7. Seltsing Koduloohuvilised 100 eurot;
8. Seltsing Kunstiring Spekter 250 eurot;
9. Surju – Ilvese küla Selts 2000 eurot;
10. Surju kultuuriselts MTÜ 500 eurot;
11. Naiskoor Kanarbik 165 eurot;
12. Mittetulundusühing Arendus- ja Innovatsioonikeskus Livonia 960 eurot;
13. Seltsing Naisrahvatantsurühm Kilingi 810 eurot;
14. Seltsing Klubi Eakas 800 eurot;
15. Seltsing Segaansambel Patlane 400 eurot;
16. Seltsing Meesansambel Nõmela 400 eurot;
17. Mittetulundusühing Saarde Käsitöö 600 eurot;
18. Mittetulundusühing Vedanta, elektrooniline muusika 500 eurot;
19. Mittetulundusühing Vedanta, näitering 350 eurot;
20. Lähkma – Saunametsa Küla-

selts 800 eurot;

21. Mittetulundusühing Tihemetsa Vilistlane 1000 eurot;

KOKKU: 14 100 eurot

Mittetulundustegevuse toetamine Saarde valla spordiklubidele (*eelarve rida 08102*)

22. MTÜ Saarde Moto 800 eurot;
 23. MTÜ Sookuninga 800 eurot;
 24. Spordiklubi Saarde 4400 eurot;
 25. Spordiklubi Vaablane 800 eurot;
 26. Spordiklubi Pärnumaa Maleklubi treeneritoetus 2640 eurot;
 27. Spordiklubi Pärnumaa Maleklubi 700 eurot;
 28. Surju valla spordiklubi 500 eurot;
 29. Mittetulundusühing JK Pärnu Poseidon 3160 eurot;
 30. Mittetulundusühing Tihemetsa Motoklubi 5000 eurot;
 31. MTÜ Pärnumaa Vibujaht 1500 eurot;
 32. Kilingi-Nõmme Võimlemisklubi Githa treeneritoetus 2700 eurot;
 33. Kilingi-Nõmme Võimlemisklubi Githa 2000 eurot.
- KOKKU: 25 000 eurot*
- volitati Osühing Saarde Kommunaal juhatuse liiget Morten Aasarohu sõlmima Osühing Saarde Kommunaali hallata antud eluruumide kasutamiseks 4 üürilepingut;
 - kinnitati Tihemetsa sauna lahtiolekuajad alates eriolukorra lõppedes sauna taasavamisest reedeti kell 17.00 - 21.00; laupäeviti kell 17.00 - 21.00.

28. aprillil 2020. a

- kuulutati välja riigihange „Kruuskattega teede renoveerimine Saarde vallas 2020“ (vi-

tenumber 222713) ja otsustati viia see läbi lihthankemenetluseks ning hanke korraldamise eest vastutavaks isikuks määrati abivallavanem Külli Karu;

- kuulutati välja riigihange „Saarde valla üldplaneeringu koostamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimine“ (viitenumber 222705) ja otsustati viia see läbi avatud hankemenetluseks. Moodustati hankemenetluse toimingu läbiviimiseks komisjon koosseisus komisjoni esimees: abivallavanem Külli Karu ja komisjoni liige: haldusnõunik Martti Rooden,
- otsustati vabastada Saarde Vallavalitsuse hallatavates koolieelsetes lasteasutustes käivate laste vanemad osalustasu maksimisest kirjaliku avalduse alusel perioodil alates 01. aprillist kuni Vabariigi Valitsuse poolt eiolukorra lõpetamisel käesoleva kuu lõpuni;
- kinnitati 2020. a maikuus juubeloetuse väljamaksmine kogusummas 500 eurot;
- väljastati ehitusluba osaühingule Nordeko Maaviljeluse 36 kW päikeseelektrijaama püstitamiseks aadressil Tilgaoja, Surju küla, Saarde vald;
- kehtestati Kilingi-Nõmme laululava, abihoone ja lehtla (suveaed) hinnakiri;
- seati Saarde vallas Surju külas asuvale Kalda katastriüksusele (75601:001:0135, registriosa nr 1764306, maa sihtotstarve elamumaa 100%) ja Sade katastriüksusele (75601:001:0788, registriosa nr 4447906, maa sihtotstarve elamumaa 100%) Saarde valla kasuks tähtajatult

sundvaldus (kasutusõiguse ala Kalda katastriüksusel 139 m² ja Sade katastriüksusel 130 m²). Sundvaldus seatakse katastriüksustel paikneva Biopuhasti juurdepääsutee avalikuks kasutamiseks;

- võeti vastu korraldus sotsiaalhoolekande küsimuses.

05. mail 2020. a

- väljastati ehitusluba 17,3 kW nimivõimsusega päikeseelektrijaama rajamiseks aadressil Vesiveski, Kamali küla, Saarde vald;
- kinnitati ja väljastati projekteerimistingimused Smartecon OÜ-le ja Osühingule Metsagrupp 40kW päikeseelektrijaama ehitusprojekti koostamiseks aadressil Aabjala, Jäärja küla, Saarde vald;
- anti nõusolek Saarde vallas Jaamakülas asuva Pärnjõe katastriüksuse jagamiseks ja määrati Pärnjõe katastriüksuse jagamisel tekkivate katastriüksuste lähiaadressid, sihtotstarbed ja aadressid;
- anti nõusolek Saarde vallas Ilvese külas asuva Lodja metsakond 1 katastriüksuse jagamiseks ja määrati Lodja metsakond 1 katastriüksuse jagamisel tekkivate katastriüksuste lähiaadressid, sihtotstarbed ja aadressid;
- võeti vastu korraldus sotsiaalhoolekande küsimuses;
- kinnitati Riigihanke „Mustkate rajamine ja korduspindamine Saarde valla teedel 2020“ (viitenumber 222171) tulemuste kinnitamine.

Külliki Kiiver
vallasekretär

Enampakkumise korraldamine vallavara võõrandamiseks

Saarde Vallavalitsus võõrandab avaliku kirjaliku enampakkumise Pärnu maakonnas Saarde vallas Kilingi-Nõmme linnas asuva **Kiriku tn 3 hoonestatud kinnistu** (registriosa nr 4296450, katastritunnus 30601:007:0013, sihtotstarve Ärimaa 60% ja Elamumaa 40%, pindala 1234 m²) alghinnaga 19 900 (üheksateist tuhat üheksasada) eurot, tagatisraha 10% alghinnast, osavõ-

tutasu 100 eurot. Tagatisraha ja osavõtutasu müügiobjekti eest peab olema kantud enne enampakkumise tähtaega Saarde Vallavalitsuse arveldusarvele EE972200221011807958. Makse selgitusse märkida „Kilingi-Nõmme linnas asuva Kiriku tn 3 kinnistu enampakkumine“.

Pakkumised esitada kirjalikult suletud ümbrikus hiljemalt **15. juunil 2020. a kell 10.00-ks**

aadressil Saarde Vallavalitsus, Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme linn, Saarde vald, 86304 Pärnumaa. Pakkumised avatakse **15. juunil 2020. a kell 10.15 Saarde Vallavalitsuses** aadressil Nõmme tn 22, Kilingi-Nõmme linn, Saarde vald, 86304 Pärnumaa.

Täpsemate tingimustega tutvuda valla kodulehel www.saarde.ee.

Tähelepanu!

05-07.06.2020 toimub Tihemetsa alevikus Hooldekodu tee 1 ja selle lähimbruses Kaitseliidu väliharjutus. Harjutusel kasutatakse Paintballi relvi ning liiklemiseks olemasolevaid teid mööda masi-

naid. Osaleb kuni 25 kaitseliitlast. Vastutav isik väliharjutuste läbiviimisel on Kaitseliidu Pärnumaa maleva kompaniülem leitnant Kajar Soosaar.

Omniva teatab

Perioodil 1.06–12.06.2020 on Kilingi-Nõmme postkontor avatud E ja K 9:00–17:00; T, N, R, L, P suletud.
Perioodil 15.06–30.06 on postkontor suletud.

Kliendid saavad tellida kirjakandja koju/tööl. Postmarkide, kaartide ja ümbrike müügiks oleme sõlminud lepinguid alternatiivsete müügikohtadega, et klientid saaksid mugavalt osta kõike kirja saatmiseks vajalikku. See on klientidele täiendavaks võimaluseks ka postiasutuse tavapärase töökorralduse ajal.

Lähim pakiautomaat

Kilingi-Nõmme Konsumi pakiautomaat, Pärnu tänav 37.

Asendav postkontor

Riia Maja postkontor, Riia mnt 169 a, Pärnu linn
E-R 10.00-18.00; L, P suletud.

Teenus kirjakandjaga tööle/koju

Kõikidel ettevõtetel ja inimestel on võimalik tellida teenuse osutamiseks kirjakandja tasuta koju või kontoris kättetoimetamiseks 661 6616.

Tellimusi võetakse vastu E–R kell 9–20 ja L–P 9–15.

- Kirjakandja osutab järgmisi teenuseid:
- kirisaadetise, postipaki, kulleripaki vastuvõtmine ja kättetoimetamine;
- rahakaartide kättetoimetamine;
- ajakirjade ja -lehtede tellimuste vormistamine;
- postimaksevahendite müük; maksete vahendus.

Vallavalitsuse koosseisu muutmine

Vallavolikogu 20. mai istungil muudeti vallavalitsuse koosseisu. Vallavanema ettepaneku alusel vabastati valitsuse liikme kohalt Erli Aasamets ja kinnitati valitsuse liikmeks abivallavanem Külli Karu ning kinnitati vallavalitsuse koosseisus: vallavanem Eiko Tammist, abivallavanem Jaanus Männik ja valitsuse liige abivallavanem Külli Karu. Jaanus Männiku vastutusaladeks on sotsiaal- ja humanitaarvaldkonnad, Külli Karu vastutusaladeks on hangete korraldamine, kinnisvarahaldus, ehitus- ja arendustegevus, lisaks heakord.

PRIA avas 18. mail taas teenindusbürood

2. mail algas PRIAs otsetoetuste, üleminekutoetuste ning maaelu arengukava pindala- ja loomapõhiste toetuste taotluste vastuvõtt. See on kõige suurema taotlejate arvuga toetus, mida PRIA välja maksab. Selleks, et oleks võimalik järgida kõiki viiruse leviku tõkestamiseks vajalikke meetmeid, teenindatakse **ainult eelnevalt aja broneerinud kliente**. Aja saate broneerida kas PRIA kodulehe kaudu aadressil <https://web.pria.ee/> broneering või helistades teenindusbüroodesse. Kontaktid

leiate <https://www.pria.ee/teenindusburood>.

Alates 18. maist 2020. a avas PRIA taas maakondlikud teenindusbürood. Pindalatoetuste taotlemise perioodil kuni 15. juunini on teenindusbürood erakorraliselt avatud esmaspäevast reedeni kell 9.00–16.00.

Tiia Tamm-Suik

Teabeosakonna juhtivspetsialist

Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Amet

SA KredEx rekonstrueerimistoetus korterelamutele

Korterelamu terviklik rekonstrueerimine võimaldab suurendada hoone energiatõhusust, pikendab selle eluiga, tõstab väärtust kinnisvaraturul ning toob kaasa paranenud sisekliima. Toetus on mõeldud ühistutele ja kohalikele omavalitsustele, kes soovivad rekonstrueerida oma korterelamu võimalikult terviklikult.

Tänavu läheb EL tulemusreservist korterelamute rekonstrueerimistoetuse tarbeks käiku 28,5 miljonit eurot. Võrreldes eelmise aastaga on kasvanud toetuse maht ning muutunud on taotlemisprotsess. Taotluste vastuvõtt algab 11. juunil. **Toetus on voorupõhine ja taotlused rahuldatakse piirkonnale eraldatud rahaliste vahendite mahus**

Teise muudatusena jaotatakse taotlejad eri piirkondadesse ning piirkonna toetussumma aluseks on regiooni korteriomandite arv ja kinnisvara väärtus ehk suurema toetuse saavad nii suurema korteriomandite arvuga piirkonnad kui ka madalama korteriomandite turuväärtusega piirkonnad. Taotluspiirkonnad jagunevad Põhja-Eestiks, Lääne-Eestiks, Kesk-Eestiks, Kirde-Eestiks ja Lõuna-Eestiks.

Kui varem valiti toetuse saajad välja taotluse esitamise järjekorra alusel, siis seekordses taotlusvoorus pannakse taotlejad hoopiski pingeritta. Pingerea moodustamise

aluseks võetakse rekonstrueeritava hoone energiasäästu maht – mida suurem on hoone praeguse energiatarbimise ja projekteeritava energiavajaduse vahe, seda kõrgem on taotleja koht pingereas. Võrse energiasäästu mahu puhul saab pingereas kõrgema koha hoone, millel on suurem suletud netopinna ehk kasuliku pinna suurus.

Toetuse andmise eesmärgid
(1) Toetuse andmise eesmärgid on:

- 1) elamusektori kaasajastamine;
- 2) avaliku ruumi ja elukeskkonna parendamine;
- 3) korterelamute ohutuse tagamine;
- 4) korterelamute energiatõhususe ja parema sisekliima saavutamise;
- 5) taastuenergia kasutuselevõtu soodustamine;
- 6) kodumajapidamiste energiakulude vähendamine;

Toetatavad tegevused
1) fassaadi rekonstrueerimine, soojustamine ja sellega kaasnevad tööd;
2) rõdude ja lodžade rekonstrueerimine, klaasi paigaldamine või rõdude asendamine ja sellega kaasnevad tööd;
3) katuse ja katuslae rekonstrueerimine, soojustamine ning sellega kaasnevad tööd;

4) akende, välis- ja tuletõkkuste vahetamine või renoveerimine ning sellega kaasnevad tööd;

5) keldri rekonstrueerimine, soojustamine ja sellega kaasnevad tööd;

6) küttesüsteemi asendamine, rekonstrueerimine ja tasakaalustamine, küttesüsteemi tasakaalustamise protokoll koostamine ning sellega kaasnevad tööd;

7) vee- ja kanalisatsioonisüsteemi paigaldamine, asendamine või rekonstrueerimine ja sellega kaasnevad tööd;

- Olulisemad tingimused**
- Toetust saab taotleda enne 1993. aastat ehitatud korterelamu korramiseks, milles on korteriühistu või mis on tervikuna kohaliku omavalitsuse üksuse omandis
 - Toetust saab 30% Tallinnas ja Tartus 40% Tallinna ja Tartuga külgnevate valdade asustusüksustes ja Elva linnas, Haapsalu linnas, Keila linnas, Kohila alevis, Kuressaare linnas, Maardu linnas, Otepää linnas, Paikuse alevis, Pärnu linnas, Rakvere linnas, Rapla linnas, Sauga alevikus, Uuemõisa alevikus ning Viljandi linnas. Ülejäänud Eestis saab toetust 50%.

Lisainfo ja tingimused
SA KredEx veebilehel.

Veelgi enam eraisikuid saavad KIKist toetust vee- ja kanalisatsioonitaristu rajamiseks

Alates 8. maist saavad Keskkonna-investeeringute Keskusest (KIK) toetust taotleda ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumiseks, reoveemahuti paigaldamiseks ja omapuhasti rajamiseks ka need eraisikud, kes elavad alla 2000 tarbijaga reoveekogumisaladel. Samuti pikeneb taotluste esitamise tähtaeg üle 2000 tarbijaga reoveekogumisalade elanikele.

Kes saab toetust taotleda?

- Isikud, kelle majapidamine asub keskkonnaministri poolt kinnitatud reoveekogumisalal (nii üle kui ka alla 2000 tarbijaga reoveekogumisalade elanikud). Seda saab kontrollida KIKi kodulehel olevast otsingumootorist.
- Kinnistusraamatusse kantud kinnisasja või hoonestusõiguse füüsilisest isikust omanik, ühisomanik või kaasomanik. Oluline on silmas pidada, et taotlejale kuuluva kinnisasja või hoonestusõiguse ühis- või kaasomanik ei tohi olla juriidiline isik.

Milleks toetust antakse?

- Reoveekogumisaladel elamu ühendamiseks ühisveevärgi ja/või -kanalisatsiooniga või kogumismahuti rajamiseks või ümberehitamiseks ning alla 2000 tarbijaga reoveekogumisalal ka elamule omapuhasti rajamiseks või ümberehitamiseks. Kogumismahutitele ja omapuhastitele saab toetust küsida piirkondadesse, kus puudub ühiskanalisatsioon ning kus on

teada, et seda lähima viie aasta jooksul ei rajata.

Milleks toetust ei anta?

- Elamuisest torustike ehitustööde, sh veemööduõlmede rajamiseks.
- Varasemalt teostatud tööde rahastamiseks. Ehitustöödega ei tohi alustada enne otsuse kättesaamist.
- Hoonestamata kinnistule torustiku rajamiseks.
- Pärast 21. maid 2018 ehitatud elamutega kinnistule vee- ja kanalisatsioonitorustiku, omapuhasti või kogumismahuti rajamiseks.

Kui suur on toetus?

- Toetuse suurus lähtub sarnaste ehitustööde keskmisest maksumusest ning sõltub rajatava torustiku pikkusest. Toetuste summad jäävad vahemikku 1132-3792 eurot.

Kui kaua saab toetust?

- Projekti abikõlblikkuse perioodi lõpp, st kaevetööde tähtaeg ei tohi olla hiljem kui **31. august 2023**. Seega on kõige hilisem aeg taotlust esitada, et jääks aega ka kaevetöödeks (eeldusel, et vooru eelarve pole varem täitunud) **jaanuar 2023**. Vooru eelarve on 17 miljonit eurot, millest tänaseks on eelnevate rahastussusega kaetud ca 8 miljonit eurot.

Kuidas taotleda?

- Taotleda on võimalik: 1) E-toetuse keskkonnas, 2) KIKi kodu-

lehel avaldatud taotlusvormil, mida on võimalik saata KIKi e-posti (info@kik.ee) või posti teel (Narva mnt 7a, VI korrus, Tallinn). Samuti võib taotlust alates juunikuust täita KIKi Tallinna kontoris, kuid palume sel juhul eelnevalt ette helistada telefonil 6 274 171.

- Taotlemisel tuleb KIKile koos taotlusvormiga esitada vee-ettevõtjalt küsitud liitumistingimused, mis sisaldavad liitumispunkti asukoha koordinaate ja selgitust, kas liitumisvõimalused on nii ühisveevärgi kui -kanalisatsiooniga.
- Kogumismahuti või omapuhasti rajamisel tuleb taotlusele lisada vee-ettevõtja või kohaliku omavalitsuse kinnitus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni liitumisvõimaluse puudumise kohta 5 aasta perspektiivis.
- Samuti tuleb esitada volikiri, kui toetust taotletakse volituse abil.
- Kavandatud tegevused tuleb ellu viia kuue kuu jooksul pärast positiivse otsuse saamist.

Kust leiab lisainfot?

- Täpsed tingimused, juhised ja korduma kippuvad küsimused leiab KIKi kodulehelt.
- Lisainfot jagab KIKi projektikoordinaator Kadri Haamer (kadri.haamer@kik.ee, 6 274 183).

Toetust annab Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi vahenditest ning toetuse töötab välja Keskkonnaministeerium.

Üksikobjektide kaitse alt välja arvamine Saarde vallas

Keskkonnaamet teatab, et keskkonnaminister otsustas 24.04.2020 määrusega nr 23 arvata kaitse alt välja 8 Pärnu maakonna kaitstavat looduse üksikobjekti, mis on hävinud või mille looduskaitseväärtus on kadunud.

Saarde vallast arvatakse kaitse

alt välja: 1) Kuuskede kuningas (Kikepera küla); 2) Rehemetsa tamm (Lanksaare küla); 3) Uue-Kabja rändrahn (Tuuliku küla); 4) Veelikse hiiepärn (Veelikse küla).

Kaitse alt välja arvamine jõustus 08.05.2020. Määruse ja seletuskirjaga saab tutvuda Riigi Teataja kodulehe vahendusel.

Teade Tihemetsa sauna kasutajatele

Saarde Vallavalitsus kinnitas Tihemetsa sauna lahtioleku päevadeks reedese ja laupäevase päeva kellaaegadega 17.00-21.00.

Viisime läbi küsitluse, millele kolme nädala jooksul kuni 10. maini 2020. aastal oli elanikel võimalik teha valik, vastavalt soole, millisel nädalapäeval nad soovivad sauna külastada.

Kokku tegi valiku 37 isikut. Tihemetsa kaupluses olevasse postkasti oli pandud 16 sedelit. E-hääletust kasutas 21 elanikku. Selleks, et langetada otsus,

tuli välistada 10 sedelit, millele oli märgitud nii meeste kui naiste külastamise soov – mehed reedel ja naised laupäeval. Sedelilt ei selgu, kas hääletaja on olnud mees või naine.

Ülejäänud andmeid kokku võttes jääb **reedene** saunapäev **naistele** (6 naist/2 meest) ja **laupäevane** saunapäev **meestele** (15 meest/4 naist).

Tänu vastajatele ja hüva leili! Sauna avame vastavalt Eesti Vabariigi Valitsuse juhistele.

Saarde Kommunaal OÜ

Saarde Kommunaal teatab

Seoses Tehnilise Järevalve Ameti poolt tehtud ettekirjutusega Kilingi-Nõmme linnasaudnale, teatame, et lähiajal Kilingi-Nõmme sauna ei avata seoses

katlasüsteemi remonttöödega. Hetkel on läbi viidud hange ning sõlmimisel on leping antud tööde teostamiseks. Saun avatakse hiljemalt 1. augustil 2020.

Asfaltkatte taastusremonttööd

Tartu–Viljandi–Kilingi-Nõmme maanteel Kilingi-Nõmme–Napsi lõigul kilomeetritel 101,3–122,7 toimuvad asfaltkatte taastus-

remonttööd. Teelõigul on kiiruse piirang. Teetööd kestavad 31. augustini.

Linnapäevad jäävad ära

Linnapäevade korraldajad annavad teada, et seoses kehtestatud eriolukorraga riigis ja kehtestatud piirangutega jäävad sel aastal

Kilingi-Nõmme linnapäevad ära. Linnapäevad saavad toimuma juulis 2021.

KILINGI-NÕMME MUUSIKAKOOL

**OOTAB UUSI LAPSI
KLAVERI, AKORDIONI,
PLOKKFLÖÖDI, KITARRI, VIIULI,
KLARNETI JA SAKSOFONI
ERIALADELE**

**VÕTA ÜHENDUST
MUUSIKAKOOL@SAARDE.EE VÕI
TELEFONIL 53445290**

Swedbank avab Pärnus uue kontori

18. juunil avab Swedbank Pärnus uue kontori aadressil Pikk tänav 16. Teenindatakse ainult eelbroneeringutega. Eelbroneeringutega saame tagada, et kontoris ei tekkiks järjekordi ja samaaegselt ei satuks kontorisse suurt hulka inimesi. Infot vabade aegade kohta ja eelbroneeringuid saab teha **äpis, internetipangas** ja **telefoni** (6 310 310) teel.

Kontoris on sularaha sisse- ja väljamakse automaadid. Kõik seni aadressil Aida 5 töötanud töötajad kolivad samuti Pikale tänavale ja Aida tänava kontori suletakse.

Samuti viiakse sularahaautomaadid Aida tänavalt Pika tänava kontoris.

20. juuni – 24. juuni on Swedbanki kontorid seoses pühadega suletud. Palume teha vajalikud pangatoimingud meie digikanalites. Klienditugi telefonil 6 310 310 töötab ka pühade ajal ööpäevaringselt.

Karin Laurima
Meediajuht

Emadepäev 2020

Mai teisel pühapäeval tähistatakse Eestis emadepäeva. Kõik on harjunud oma emasid sel päeval meeles pidama - võimalusel külastama. 2020. aastal tuli külastamiskeelule alluda ja oma harjumustele alternatiiv leida.

Meie asutuses on palju emasid ja kõigil hoolealustel on emad olnud. Emadepäeva tähistamisele mõeldes

tõime tubade akendele võõrasema lilled. Eelneva kokkuleppe alusel omastega püüdis Rita pühapäeval peredega videosilla vahendusel kokkusaamisi läbi viia. Kel vajalik tehnika puudus, sai telefoni teel ikkagi õnnitlused edastada. See tõi hingesoojust ja muutis päeva meeleolukamaks.

Kristi Sutt

Lilled emale. Foto Kristi Sutt

Piirangutest prii

Küll tahaks öelda, et koroonaviirusest tingitud piirangute aeg on möödas, kuid kahjuks veel ei saa.

Millal saab, täpselt ei tea. Hetkel nõuab olukord pidevaid plaanide muutusi ja sellest tulenevalt olene oma asutuses võtnud seisukoha, et valitsuse poolt kehtestatud liikumiskiirangu lõdvenemise järgselt jälgime olukorda 2 nädalat, siis teeme toimuvast järeldused, et pärast mitte tagantjärei tark olla.

Hoolealused, kelle tervislik seisund võimaldab õues liikuda, on juba praegu saanud lähedasi aia tagant näha või tubased aknal lehvitades nendega telefoni vahendusel vestelda. Ilusa ilmaga harjutame oma eakaad õues olemisega,

et nad võimalikult kiirelt saaksid oma kodustega kohtuda välitingimustes. On hea, kui eelnevalt telefoni teel meiega kohtumisaeg kokku leppida, et saaksime õue toomise oma tööga sobitada.

Pakkide toomisel palume peale kirjutada nimi, kellele saadeti üle anda ja toomise kuupäev. Paki sisu peab riivil seisma 72 tundi ning alles seejärel anname selle aadressaiale.

Suur palve! Viiruse kahtlusel - Palun püsige kodus! Ärge saatke meile pakke. Seda kiiremini tekib lootus saada piirangutest priiks.

Kristi Sutt
Kilingi-Nõmme Hooldekodu juhataja

Kilingi-Villa Hooldekodu pakub tööd KOKALE

Tööülesanded:

- toidu valmistamine eakatele ja personalile;
- köögi ja söögisaali koristamine.

Täistööaeg (võimalik ka osaline tööaeg), paindlik töögraafik, vahetustega Tööle asumine: esimesel võimalusel.
Kandideerimise tähtaeg: **05.06.2020**.
Täpsem info: telefon 5660 0428 Rene Ollino (juhataja) või e-post rene@kilingivilla.ee

Lastekaitsepäeval – 1. juunil – kutsub Saarde vald kõiki lapsi koos vanematega õue piknikule

Leidke Saarde valla kodulehelt <https://saarde.kovtp.ee> pikniku-paikade kaardilt mõnus piknikukoht, valmistage ette toredad tegevused ja veetke perega ühiselt vahva pärestlõuna.

Kui peate pikniku mõnes kaardil märgitud kohas, on võimalik, et ajavahemikus 15.00-18.00 külastab seda paika mõni ratastel seiklema maast lahti olevaid palle jagav seltskond või jahedusest tahkunud magusaid üllatusi pakkuv masin.

Meelespea:

- Eriolukorra järgselt kehtima jäänud piiranguid palume järgida, teise piknikuseltskonnaga oleks kindlasti mõistlik üks parasjagu suur vahe hoida.
- Kui soovite lõket teha, siis valige selleks ettenähtud koht.
- Enne piknikupaigast lahkumist veenduge, et lõke on kustunud.

- Oleks väga tore kui kasutaksite korduvkasutatavaid nõusid, aga kui on vajadus ühekordsete nõude järele – eelistage võimalusel biolagunevaid.
- Teie tegevuse käigus tekkiv prügi koristage enda järelt kokku ja viige selleks ette nähtud paika. Hoidke kesk-konda!
- Tegemist on lastekaitsepäevaga, seega alkoholi pruukimine tundub ülearune.

Olge terved!

Kui sport on hinges, siis jõuate sel päeval kindlasti läbi hüpata ka heategevuslikult hüppepävalt Kilingi-Nõmme staadionil (tegemist on heategevusliku võistlusega).

RMK võimalikud pikniku kohad:

- Laiksaare metsaonn
- Rae järve telkimisala

- Kilingi-Nõmme lõkkekoht
- Katku lõkkekoht
- Kopra tare lõkkekoht

Erinevad külaplatsid/aiad/alad vallas, kus piknikku pidada:

- Sigaste külaplats
- Voltveti mõisapark
- Tali Seltsimaja aed
- Kalda külaplats
- Metsaääre külaplats
- Lähkma-Saunametsa külaplats
- Surju järve kallas
- Kilingi-Nõmme kesklinna park
- Kilingi-Nõmme suveaed
- Kiriku järve äärne ala
- Lavi järve äärne ala

Eraettevõtjate alad:

- Vango puhketalu õueala
- Peebu parvasauna õueala
- Sassijärve puhkemaja järve äärne ala (välja arvatud aiaga piiratud osa)
- Allikukivi Veinimõisa park
- Kõveri Puhkekeskuse õueala

Sotsiaaltranspordist

Esmakordselt Eestis luuakse ülemaakondlik sotsiaaltranspordisüsteem, mis on kõigi omavalitsuste poolt ühiselt korraldatud. Sotsiaalhoolekande seaduse kohaselt on sotsiaaltransporditeenus kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatav sotsiaalteenus. Sotsiaaltransporditeenuse sisu ja eesmärk on teenuse osutamine neile puudega inimestele, kellel puue takistab isikliku või ühissõiduki kasutamist. Sotsiaaltransporditeenuse kasutamine võimaldab puudega isikul kasutada vastavalt tema vajadustele transpordivahendit tööle või õppeasutusse sõitmiseks või avalike teenuste kasutamiseks. Teenust ei osutata ainult lokaalselt (vallasiseselt), vaid sõite tehakse ka väljaspool valla ja maakonna piiride, mistõttu tekkis ka vajadus ühtse terviklahenduse välja töötamiseks.

Pärnumaal hakkab juuni algusest ringi sõitma kuus Mercedese invabussi, mis on

varustatud trepironija, ratastoolitõstuki ja peale tavaistmete ka kahe ratastoolikohaga. Ühes sõidukis on kanderam lamavate haigete transpordiks, mille saab vajadusel bussist välja tõsta ja siis sobib buss ka tavalisteks tellimusreisideks. Bussides on ka kokkupandav ratastool ning kandetool. Üks invabussidest hakkab paiknema Kilingi-Nõmme.

Inimesi sotsiaaltransporditeenusele suunab omavalitsus-sotsiaalametnikud edastavad sõidusooovid Pärnumaa Ühistranspordikeskuse dispetšerile, kes haldab logistilist poolt ning võtab isiklikult teenusesoovijatega ühendust. See tähendab, et varemalt sotsiaaltranspordi osutanud sotsiaalametnike asemel sõidutab erivajadusega inimesi näiteks eriarsti vastuvõtule Pärnusse kõigi mugavustega sotsiaaltransport. Sotsiaaltranspordi hind sõltub sõidutsoonidest, mis jagunevad kolmeks:

Pärnu kesklinn, Pärnu maakond (v.a Pärnu kesklinn), muu maakond (v.a Pärnu maakond). Näited hindade kujunemisest: edasi-tagasi sõit Tihemetsast Pärnusse: 2 eur (sõidutsoon nr 2 Pärnu maakond) + 2 eur (sõidutsoon nr 1 Pärnu kesklinn), üks suund kokku 4 eur. Edasi-tagasi ehk kaks suunda kokku 8 eur.

Hetkel on Saarde Vallavalitsuse poolt kehtestatud sotsiaaltranspordi kasutamise hinnaks 0,15 eurot kilomeetri kohta.

Maakonnas hakkab veeteenust osutama Lihula firma L&L, kelle kasutuses on erisõidukiteks ehitatud Mercedes-Benz Sprinter ning 2020. a Citroen Berlingod.

Lisainfo:
Anu Eisenschmidt
telefon 4490 163, 5324 7231
e-aadress: anu.eisen@saarde.ee

Hajaasustuse programmi 2020. a taotlusvoorust

Saarde Vallavalitsusele esitati hajaasustuse programmi 2020. a taotlusvoorus kokku 46 toetuse taotlust. Võrreldes möödunud 2019. aastaga laekus kolm taotlust vähem.

Programmi abil saavad hajaasustusega piirkondade elanikud parandada oma majapidamise joogiveevarustust, rajada kanalisatsioonisüsteemi, aastaringselt ligipääsetava juurdepääsutee või paigaldada autonoomse elektrisüsteemi.

Toetuse suuruseks ühe majapidamise kohta on kuni 6500 eurot, millele lisandub vähemalt 33 protsendi suurune oma- ja kaasfinantseering. Kui taotleja on aastatel 2015-2019 hajaasustuse programmist juba toetust saanud, arvestatakse varasem toetussumma toetuse piirmäära sisse.

Tänavu esitati 22 taotlust veesüsteemide valdkonnas, 21 taotlust kanalisatsioonisüsteemide valdkonnas ja kolm juur-

depäasutee taotlust.

Hiljemalt 29. maiks edastab vallavalitsus Rahandusministeeriumile ja Riigi Tugiteenuste Keskusele positiivse hindamistulemusega taotluste koondsumma.

Hajaasustuse programmist toetuse saajad ja toetussummade suurused selguvad käesoleva aasta juuni keskpaigaks.

Kaie Sakala
Keskkonna- ja
heakorraspetsialist

Pakendikonteinerite kasutamisest II

Jätkame avalike pakendi- konteinerite kasutamise teemal ka käesolevas lehe- numbris. Kahjuks peame tõdema, et hoolimata juba aastate pikkusest pakendite sorteerimise olulisuse pro- pageerimisest, ei ole selle teema tähtsus jõudnud siiski kõikide vallakodanikeni. Vaatamata sellele, et meile kõigile on loodud võimalus oma majapidamises tekki- vad pakendijäätmed tasuta üle anda, kasutab teatud osa ühiskonnast seda võimalust kurjasti ära. Möödunud 30 päeva jooksul on kogu valla pakendikonteineritesse pan- dud suurtes kogustes sobi-

matuid jäätmeid. Üks pilt ütleb aga enam kui tuhat sõna! Artikli juurde lisatud fotodelt on näha, mida kõike pakendikonteineritest leida võib. Selleks, et pakendi- konteineri tühjendus saaks toimuda, olime sunnitud konteineritest eemaldama näiteks küttegaanuleid, külmakasti, vaiba, roh- kelt aknaklaasi, tsementi, riideid, mähkmeid jne. Ei ole mõtet luua endile illu- siooni, et tuues olme- või ehitusjäätmed pakendikon- teinerisse, olen raha kokku hoidnud. Tõsiasi on see, et kui õigesti täidetud kon- teineri tühjendamine on

riiklikult korraldatud, siis rikutud sisuga pakendikon- teineri tühjenduse eest peab tasuma vald, seega tasuvad selle eest ka kõik need valla- kodanikud, kes oma paken- did õigesti on sorteerinud ja konteinerisse toonud. Palun hoolige ennast ümbritsevast, märgake ja vajadusel andke meile teada neist, kes enda isik- likku kasusaamist valla- kodanike üldisest heaolust tähtsamaks peavad. Aitäh kõikidele neile, kes prügi sorteerimise olulisust mõis- tavad ja pakendeid tublisti sorteerivad!

Kipsplaat pakendikonteineris

Olmejäätmed

Auhinnakarikas

Pakendikonteinerist välja tõstetud olmejäätmed

Riided

Elektroonikaromu- ja olmejäätmed

Lehtklaas pakendikonteineris

SORTIMISJUHEND

KODUSEKS KASUTAMISEKS

LISAINFO: www.tvo.ee
FB: [@pakenditesorteeriminetaskasutuseks](https://www.facebook.com/pakenditesorteeriminetaskasutuseks)

SEGA-PAKEND

✓

Puhas plast-, tetra-, klaas-, metall- ja papp-pakend (võitopsid, plastikpudelid, plastkarbid, kosmeetika pakendid, piima, mahla ja jogurti pakendid, konservkarbid, alumiiniumist ja plekist joogipurgid, metallkaaned, klaaspudelid ja klaas-purgid) Puhas tähendab, et pakend on toiduainetest vaba ja võib nädalaid seista ilma, et hakkaks haisema. NB! Pakend tuleb konteinerisse visata lahtiselt või läbipaistvas kotis!

✗

Määrduvad pakendid, plastist mänguasjad, kummist tooted, ohtlike ainete pakendid ja pudelid, kasutatud mähkmed, akna- ja lehtklaas, elektripriinid, aerosoolipakendid

✓

Kataloogid, reklaammaterjalid, ajalehed, ajakirjad, raamatud, jõupaber ja paberkotid, pappkastid ja karbid. NB! Pressi kokku enne konteinerisse panekut!

✗

Määrduvad ja vettinud paber, köögipaber ja salvrätikud, papp ja paber, mille küljes on kilet või fooliumit (nt tetrapakend), kasutatud pabernõud

✓

Katkised nõud, kasutatud mähkmed, katkised riided ja jalanõud, tolmuimejakotid, vettinud paber, pakendatud pühkmed ja kassiliiv, suitsukonid, kasutatud pabernõud, muud olmejäätmed

✗

Ehitusjäätmed, s.h. värvid, ohtlikud jäätmed (nt. tule- ja plahvatusohtlikud), biolagunevad aiapäätmed, patareid, vana elektroonika, vedelikud, suurjäätmed, ravimid

BIO

✓

Tahked toidujäätmed, köögi- ja puuviljad, toataimed, lõikelilled, köögipaber ja salvrätikud, kohvipaks, paberfiltrid, teepakid, munakoored ja papist munakarbid

✗

Vedelikud, kile ja pakendid, supid, kastmed, suured kondid, suitsukonid, muud olmejäätmed

OLME-PRÜGI

✓

Katkised nõud, kasutatud mähkmed, katkised riided ja jalanõud, tolmuimejakotid, vettinud paber, pakendatud pühkmed ja kassiliiv, suitsukonid, kasutatud pabernõud, muud olmejäätmed

✗

Ehitusjäätmed, s.h. värvid, ohtlikud jäätmed (nt. tule- ja plahvatusohtlikud), biolagunevad aiapäätmed, patareid, vana elektroonika, vedelikud, suurjäätmed, ravimid

1. KUI KAHTLED, KUIDAS SORTIDA, OTSI INFOT VÕI PANE OLMEPRÜGI HULKA

2. PRESSI PAKEND/PAPP ENNE KONTEINERISSE PANEKUT KOKKU

3. ÄRA TÄIDA KONTEINERIT ÜLE

KASUTATUD MÖÖBEL, SEADMED JA RIIED

Vii Uuskasutuskeskusesse või Jäätmejaama.

OHTLIKUD JÄÄTMED

Värvi-, liimi-, laki- ja lahusti jäätmed jaepakendis, aegunud ravimid, kemikaali ja pestitsiidide jäätmed, elavhõbedat sisaldavad jäätmed, tule- ja plahvatusohtlikud jäätmed, patareid ja akud. Vii Jäätmejaama.

KASUTATUD ELEKTRI- JA ELEKTROONIKA TOOTED

Vii Jäätmejaama. NB! Uue seadme ostul on kauplus kohustatud vana samalaadse seadme vastu võtma.

tvo

TAGASIVAADE LÕPPENUD ERIOLUKORRALE

Kuivõrd on Eestis kestnud eriolukord mõjutanud teie või teie poolt juhitud asutuse/organisatsiooni tööd?

Kadri-Aija Viik (volikogu esimees) – Volikogu töö on olnud samavõrd häiritud kui kõik muud kokkusaamist eeldavad töövormid. Kultuuri-, hariduse ja spordikomisjon tegi oma arutelu elektrooniliselt. Teistel komisjonidel pole vahepealsel ajal kokkusaamisi olnud.

Märtsikuu volikogus osalesin mina reisilt tulnuna Skype vahendusel ja aprillikuu volikogus oli zoom keskkonna vahendusel juba kolm liiget. Ka on juba regulaarseks saanud volikogu iganädalased infotunnid zoom keskkonnas. Nii võib öelda, et eriolukord on aidanud sisse viia uusi ja kiireid suhtlusvorme. Samas miski ei asenda vahetut arutelu. Loodame, et järgmisel volikogul on kõik jätkuvalt terved ja osalevad.

Eiko Tammist (vallavanem) – Eriolukord andis tõuke mõelda nn kastist välja. Kui esialgu kulus aega olukorraga harjumiseks ning uute vajaminevate kokkulepete ning vahendite soetamiseks, siis hiljem oli eriolukord pigem ressurssi kokkuhoidev ning konstruktiiivne.

Toivo Tallo (Kilingi-Nõmme Spordihoone juhataja) – Spordihoone oli külastajatele suletud. Ei saanud osaleda spordisündmustel. Samuti tuli meie endi korraldavaatele sündmustele leida alternatiiv.

Heidi Kodasma (Surju Põhikooli direktor) – Oleme ka varasemalt korraldanud e-õppe päevi, aga olukord, millesse sattusime alates 16. märtsist, esitas kõigile suure väljakutse. Õpetajate töökoormus on päris palju kasvanud. Õpilaste distantsõppe koolipäevad on muutunud tõsisemaks ja pike-malt kestvamaks. Väga tihe on kooli ja kodu koostöö, sest õpetajad annavad veelgi enam individuaalset tagasisidet kui tavaõppes. Oleme koos peredega sellest olukorrast väga palju õppinud. Täna kõik Surju Põhikooli lapsevanemad, kes on alati toetavad ja koostööks õpetajaga valmis. Meie plussiks on see, et klassid on väikesed. Arvan, et distantsõpe aitab meil kõigil arendada endas töökultuuri- ja motivatsiooni. Paljud õpilased on võtnud rohkem vastutust ning on tublid iseõppijad. Leian, et aja planeerimise ja õppetöö korraldamise oskus on selle eriolukorra pluss. Suur tänu õpetajatele ja tugispetsialistidele, kes innukalt oma tööd teevad ning tekkinud probleemidele loovaid lahendusi leiavad. Heameel on kooli töötajate üle, kes eriolukorras alustasid õpilaste toitlustamist. Soe koolilõuna on kindlasti olnud paljudele õpilastele abiks veelgi paremate õpitulemuste saavutamiseks.

Astrid Ruusmann (Tali Seltsimaja juhataja) – Mul on kahju, et ära jäi 9. mail toimuma pidanud emadepäeva kontsert, pidin ära ütleva broneeringu eraisiku juubelile ja tundub, et ka jaanipäev jääb ära. Sain rahulikult tegeleda Seltsimaja dokumentatsiooni kor-

rastamisega. Hetkel tegelen suurpuhastusega (maja sisene, kui kui ka maja ümbruse koristamine).

Külli Keltu (Kilingi-Nõmme Muusikakooli direktor) – pidi leidma oma tööde-tegemiste jätkamiseks uued digilahendused, mida varem ükski õpetaja siiani teinud ei olnud. Lahendused tuli leida vastavalt iga õpetaja ja õpilase võimalustele ja oskustele kasutada arvutiprogramme. Samuti tuli õpetajatel oma õppemetoodika suures osas ümber mõelda. Läheneda tuli loominguliselt ja uusi võimalusi arvestades ning nendega kohanedes.

Evi Lapp (Lastead „Krõll“ juhataja) – kogu keerulise aja vältel ei ole Kilingi-Nõmme lasteaia ukseid olnud suletud. Aprillis kasutas valverühma teenuseid kahe pere kolm last, mai algus tõi lapsi lasteaeda juurde – koos oma töötajate lastega viibisid kolmes valverühmas 12 last. Peale eriolukorra lõppu alates 18.05 on oodata ligikaudu 25 last. Sügavkummardus lastevanematele, kes leidsid oma silmateradele hoidja või lahenduse kuidas eemal olla viirusest, et kaitsta iseennast, oma peret ja teisi ning pidasid vastu koduõppel olnud lastega.

Eriolukorra väljakuulutamisest alates kolisid õpetajad oma tööd arvutisse. Lastevanematele edastati Eliis-infosüsteemi ja lasteaia Facebook lehe kaudu koduseid ülesandeid lastega kodus tegutsemiseks. Tagasisidena saadi vanematelt pilte, videosid ja infot ülesannete lahendamise kohta ja õppetöö kulgemisest kodustest tingimustest.

Lisaks lastele jagatud ülesannetele, jagus kirjatööd õpetajatel igasse päeva – laste arengukaartide ja koolivalmiduskaartide täitmine, aastaaruannete ja lõpuraamatu koostamine, lõpumappide korrastamine, lisaks koostati erinevaid õppemänge, mida tavaliselt olukorras polnud aega valmis teha. Koos õpetaja abidega tehti põhjalik inventuur kappides, uue ilme said rühmaruumid ja õueala vahendid. Õpetaja abid said teha rühmas põhjalikku suurpuhastust ning tarkust koguda lapsehoidja veebikoolitusel. Tore oli tõdeda, et Krõlli personal on ülimalt toimekas, kui üks töö lõppes, siis juba tuldi uue ideega välja ja tegevus jätkus. Kogu meeskond on tegutsenud ühtselt ja väga operatiivselt, kui vaja kiiresti midagi muuta või ümber korraldada, pole probleemi, saab tehtud! Kõikide töötajate hea arvuti kasutamise oskus ja Eliis-infosüsteemi olemasolu on ülimalt oluline kiire info vahetamiseks, edastamiseks ja probleemide ennetamiseks. Krõllis on super-tubli personal!!!!

Alates aprillist valmistavad Krõlli kokaad maitsvat koolilõunat kodusõppijatele alustati 48 portsuga, 18.05 väljastati 85 portsu. Vaatamata, et töötajad ka ise usinalt tööülesandeid otsisid, said kõik töötajad ka kuni kaks nädala-

lat kodust puhkuseaega. Suur tänu Saarde valla ametnikele, kes eriolukorra algusest peale on olnud toeks, nõuandjaks või ka lihtsalt kuulajaks. Zoom koosolek oli väga asjakohane ja mine tea võib-olla ka tulevikus kiirete otsuste arutamisel oluline abivahend.

Heli Juhkamsoo (Kilingi-Nõmme Vabaajakeskuse juhataja) – Nii nagu kõik teised asutused jäi ka Kilingi-Nõmme Vabaajakeskus 16. märtsist seoses eriolukorraga külastajatele suletuks, töötajad jätkasid 2+2 reeglil järgides tööl käimist. Eriolukorrast tulenevalt sai keskuse töö kiirelt ümber korraldatud. Kaks kuud suletud uste taga oleme saanud tegeleda asjadega, milleks muidu on aega nappinud, pahteldasime seintes olevaid auke ja värvisime, tõstisime ruume ümber, tegime suurpuhastust, koristasime kappe, õmblesime toolidel uued katted, toimusid kollektiivi ohutusteenimised arutelud ja veebikoolitused. Sanitaarremondiga jätkame ka pärast eriolukorra lõppemist. Tehtud ümberkorraldustega on vabaajakeskuse teenused meie külastajatele veelgi paremini kättesaadavamad.

Erli Aasamets (Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi direktor) – Eriolukorrast ei ole puutumata ükski valdkond. Sama kehtib ka hariduse kohta. Me kõik oleme pidanud palju pingutama, et eriolukorras võimalikult kiiresti toibuda ning püüda jätkata võimalikult tavapäraselt. Olukorrast tulenevalt muutus ka meie koolimaja üleöö kõledalt tühjaks ja jäi vaikseks. Õpetajad alustasid tööd kodukontorites ning õpilaste jaoks kolis kool koju. Kui otsida nüüd aga vastust küsimusele, kuidas on eriolukord mõjutanud meie kooli tööd, siis sõltuvad tänased vastused eelkõige sellest, millise hoiakuga seda olukorda vaadata. Kui eriolukorras kodus õppimises tahetakse näha üksnes probleeme ja takistusi, siis seda ka nähakse. Kui aga tahetakse kodus õppimises leida lahendusi ja võimalusi siis need ka leitakse. Tegelikult toob eredalt esile just eelpool mainitud hoiakud nii õpilaste, perede kui ka õpetajate hulgas. Võime tõdeda, et distantsõppe periood on väga palju võimalusi pakkunud – õpetajad on õppinud ja avastanud, õpilased on iseseisvunud ja üha rohkem vastutust oma õppimise eest kanda võtnud. Positiivne on, et keerulised ajad lähendavad kodusid ja koole. Lapsevanemad toetavad usinalt oma lapsi ja teevad palju enam koostööd õpetajatega.

Kõrvalseisjatele, kes ei ole ise otseselt kokku puutunud kodus õppimise ega õpetamisega, võib näida, et pole midagi lihtsamat, kui seda kõike teha distantsilt, kodus olles, kõõgi laua tagant. Lisades sinna juurde aga täiskasvanute endi kohustused on tulemuseks kordades suurem koormus. Ka seesuguste asjade peale peab kool mõtlema ning oma järgnevaid

samme planeerides arvestama.

Kui tavapäraselt koostasime oma õppeaasta kalenderplaani kooliaasta 10 kuu peale ja täpsustasime veerandi ning kalendrikuu piires, siis praegu saame planeerida 1-2 nädalat ja täpsustused ning korrigeerimised käivad iga päev. Samas on ülimalt tähtis, et kogu infovahetus oleks täpsuse kõrval ka kiire ning et see oleks kõigile ühte viisi mõistetav. Kogu seda õppimise korralduslikku poolt, nõustamist ja õpetajate toetamist on väga hästi hallanud õppealajuhataja Kairi Kaldoja. Kõige enam ongi eriolukord mõjutanud mitmeid pikaajalisi tegevusplaanide, sest kooliaastat tuleb näha ja juhtida ühe tervikliku tsükli. Tööde järjekorrad (remondid) on muutunud, ja sündmuste (eksamid, lõpuaktused) kuupäevad ümber kavandada ning kogu aeg tuleb seejuures silmas pidada eriolukorra nõudeid. Kogu asutuse töö ümberkorraldamine eriolukorra nõuetele vastavalt mõjutab 331 õpilase, mitmesaja pere, õpetajate ning kogu kooli halduspersonaali tööd. Lisaks õpilaskodu ja -bussid, huviringide töö, koolilõuna koju toimetamine, kodude toetamine arvutitega, aruandlus ministeeriumile jne jne. Õpilaste ja vanemate käest korjatud tagasiside põhjal võime nentida, et olukorras, kus kool kolis koju J on koostöö kõigi osapoolte vahel tihedam ja seni toiminud tulemuslikult.

Ülle Alanurm (perearst ja Hooldekodu „Videvik“ juhataja) – Surju Tervisekeskuses jätkus igapäevane töö, küll aga tuli patsientidel registreerida ennast vastuvõtule ja püüdsime hoida pike-maid ajavahesid, et jääks aega desinfitseerimiseks. See toimus. Täna oleme otsustanud, et jätkame vastuvõttudele registreerimist, et hoida kokku inimeste aega ootesaalis ja piirata inimeste hulka koridoris. Loomulikult saavad vastuvõtule samal päeval ägedad haiged.

Mida õppisime? Aega planeerima ja kasutama igapäevaselt enesekaitsevahendeid. Hooldekodus „Videvik“ kulges elu klientidele majasiseselt samas rühmas ja rütmis. Loomulikult oli külastuskeeld, pakkide toomine oli esialgu piiratud, hiljem ka keelatud. See ehk tekitas mõnele kliendile pisut pahameelt. Imekspandavad olid meie töötajad! Vahel küll pisut nurisedes, aga ikkagi käisid kõik kolmel korral COVID teste tegemas – see andis julguse edasi elada, et oleme terved ja ei nakata oma hoolealuseid. Järgnevalt jälgisid juhendasid meie töötajad kätepesu, desinfitseerimist jne. Meie töötajad suutsid igapäevaselt seletada, rääkida, ärevust leevendada meie klientidel selle haiguse osas. Eks hoolealusedki vaatasid ja kuulasid meediast tulevaid uudiseid ning mure oma tervise pärast oli neilgi. Meie töötajad olid vastutustundlikud ka väljaspool tööd – tean, et ei lubatud lapsi ja

külastasi endale külla, käidi enesekaitsevahenditega poes, laenati autot, et tööle tulla – vältimaks ühistransporti. Sellised vägevad naised on meil!

Aime Vill (Surju Rahvamaja juhataja) – Seoses eriolukorraga on Surju Rahvamajas ära jäänud reaalsed kokkusaamised. Osade ringide töö toimus veebikeskkonnas (naiskoor, rahvatants), näiteringi liikmed tegid iseseisvat tööd õpitava näidendiga, õmblusringi juhendajalt on alati võimalus saada individuaalselt konsultatsiooni. Noortetoa töö oli veebipõhine. Kõikide ringide liikmed tunnevad suurt vajadust selle järele, mis on olnud eesmärk ringis osalemisel – vajadus suhelda ja koos õppides (meeldivad tegevused, hobid) jõuda tulemusteni. Kuna majas inimesi ei käinud said värskendatud rahvamaja osad ruumid.

Mis on kõige erakorralisem?

Heli Juhkamsoo (Kilingi-Nõmme Vabaajakeskuse juhataja) – Keerulisemaks osutus keskuse sisuline töökorraldus. Kui kaks esimest nädalat kohanesisime olukorraga, siis aprillikuu alguses võtsime kasutusele digilahendused, käivitasime distantsilt osad huviringid ja pildimängu vabaajakeskuse FB lehel. Positiivse poolel võib välja tuua, et kindlasti on töötajate, ringijuhtide, kui ka keskuse enese digivõimekus eriolukorras arenenud. Tulenevalt FB pildimängust ja sellest, et 2020. a on kuulutatud Eestis rahvajutu aastaks, tekkis mõte, kaks asja kokku panna ja läbi piltide lugusid pajatada. Piirkonna ajaloo uurimine, lugude kogumine ning vahendamine on olnud ajamuhukas, põnev tegevus, millega jõuabki tegeleda vaid eriolukorras. Pildimäng pakub kaasamõttele eduelamuskogemust, lisaks FBle laekub sõnumeid ka telefoni ja e-kirjakasti. Eriolukorra kõige suuremateks väljakutseteks ongi olnud distantsilt huvitegevuse korraldamine ja info kogumine lugude jutustamiseks.

K.-A. Viik – Kõige erakorralisem asi on vast inimeste suhtumine covid-19 haigusesse nakatunutesse. Oli neid, kes igati toetasid, oma abi pakkusid ja tervist soovisid. Aga ka neid kes tahtsid näpuga näidata nagu keegi oleks ise soovinud haigeks jääda. Kutsun kõiki ülesse olema avatud meelega ja panustama oma abiga sinna kus võimalik.

E. Tammist – Uues situatsioonis kiiresti kohanemine, ümberõppimine, olukorra analüüsimine ja monitoorimine. Nagu igale suuremale kriisile omaselt infotulvast selle õige välja selekteerimine.

E. Aasamets – Kõige erakorralisem asi, millega eriolukorras on tulnud kokku puutuda on TÜHI ja VAIKNE koolimaja. Sellega harjumine on aega võtnud. Muidugi on vahva lugeda mõnusaid märkamisi, mida lapsed ning õpetajad on kogunud ning saanud.

Igapäevases tavapärases koolitöös neid ei oleks ehk olnudki. Mõned näited. *Klassijuhataja: Minu kõige positiivsem kogemus oli möödunud viie päeva jooksul väga suur kodude toetus. Laps võib olla kui tubli tahes, ilma kodu toetuseta on sellises olukorras ikkagi keeruline hakkama saada. Mulle meeldis väga pidev tagasiside, vanemate kõned ja kirjad. Ja see, kui toetavad olid (ja on) nad las-tega ja minuga. Praegusel ajal on Facebooki grupp üks väga oluline koht, kus kogu seltskonnaga kiirelt infot vahetada. Ja eriti elavat vas-tukaja tekitas minu palve panna*

üles pilte, millega lapsed distant-sõppe perioodil tegelevad ja kui-das õpivad. Iga päev tuleb sinna erinevaid ja toredaid fotosid ning kollaaže minu nupsikute tegemis-test. Eks see ole mulle ka lohutus, sest pole neid juba terve nädala näinud. Aineõpetaja: kui ma enne lugesin kriitilises seisus 10-ni siis nüüd loen vähemalt 12-ni. Aine-õpetaja: no olgu, kopeerisid klas-sikaaslase töö; no olgu – kopeeri-sid ka tema tehtud vead, aga mis pagana pärast Sa ise veel vigu juurde kirjutad?

Ü. Alanurm – Vast see, kuidas on suhtunud COVID haigetesse

meie kogukonnas. Osaliselt on see suhtumine mõisteta, osaliselt lihtsalt kurb ja valus. Erakorraline sündmus oli seegi, et Jaanus Männik annetas märkimisväärses summa ja suunas selle sihtotstarbeliselt meie hooldekodu tööta-jatele lisatasu maksmiseks. Suur tänu Sulle, Jaanus, märkamise ja toetuse eest! Erakorraline oli minu meelest seegi, et esmakord-selt tundsin PÄRISELT, et töötan Saarde vallas, kus on hoolimist ja koostööd!

T. Tallo – Midagi märkimis-väärset välja tuua ei ole.

E. Lapp – Suurim probleem,

arvan, et kõigil teistel ka, on olnud ajaline määratlus ja sellest tulenev teadmatust. Küsimused – millal on lõppkuupäev? Millal saab naasta tavaellu? Teine probleem, millega edaspidi lasteaed rohkem peab tegelema, on lastevanemate tead-vuse tõstmine, et Eliis-infosüs-teem on Krõlli põhiline infokanal. Igasuguste teavituste jagamine Eliisi kaudu.

A. Vill – Midagi erakorralist ei ole olnud. Kõik inimesed on olnud mõistvad ja jälginud kehtestatud reegleid

K. Kelu – Kõige erakorrali-sem oli muusikakooli jaoks uute

distant sõppe meetodikate leiuta-mine. Kuidas lahendada problee-mid pilliõppe jätkamiseks video ja helifailide vahendusel? Kõige kee-rulisem on distant sõppe pillimängu õppimisel just kõige nooremate jaoks, kes vajavad igal sammul õpetaja juhendamist ja ette näita-mist.

H. Kodasmaa – Alates eriolu-korrast tundus kõik eriline, täna-seks on sellest saanud uus nor-maalsus. Kõige kurvem on olla tühjas koolimajas, sest suvekuudel on see tavapärase, kuid antud olu-korras kõle ja nukker.

Päästeameti tagasivaade eriolukorrale

Eriolukord mõjutas Päästeameti töökorraldust oluliselt. Paljudele päästeteenistujatele lisas eriolu-kord tööülesannete osas palju uusi väljakutseid, millega igapäe-vaselt tegelema ei pea. Keskuste juhid määrati regionaalseteks ja Saaremaa pääste piirkonna juha-taja eraldi Saaremaale eriolukorra tööde juhtideks, kelle peamiseks ülesandeks oli kohaliku omavalit-suse toetamine, regiooni murede kaardistamine ja nende lahenda-mine. Nad said oma uute ülesan-netega suurepäraselt hakkama - seda kinnitas ka peaminister oma tunnustusega. Lisaks riiklikule ja regionaalsetele staapidele moodustati ka maakondlikud staabid. Paljud teenistujad töötasid näda-lavahetustel, tööpäevad olid tihti palju pikemad kui tavapärasel 8 tundi. Mitmed inimesed pidid töö-tama ka kodukontorites.

Staapidest tulnud korraldused olid sisendiks ka Kilingi-Nõmme päästekomando eriolukorra aegse-teks tegevusteks. Kilingi-Nõmme päästekomando üheks olulisemaks ülesandeks eriolukorras oli toime-

pidevuse tagamine, mis teisisõnu tähendas tavapärasel 24/7 valmis-olekut päästesündmustele reagee-rimisel. Viiruse puhangu ajal oli see väljakutse – sest reageerides sündmustele, pidime tegema kõik selleks, et püsida terved ja vältida nakkuse toomist komandosse. Selleks puhuks välja töötatud juhised erinesid tavapära-stest toi-mingutest oluliselt ja olid kohati tülikad, kuid neid järgides suutsid päästjad end viiruse eest kaitsta ja viirusesse nakatumist Kilingi-Nõmme päästjate hulgas ei olnud. Nii mõnelgi korral oli pealtnägi-jate poolt kuulda kommentaare, et päästjad reageerisid üle, kui osutasid abi kiirabile koroonavii-ruse kahtlusega patsiendi trans-portimisel, kandes nakkuskind-laid ühekordseid kaitseülikondi ja maske ning teostades riie-te desinfitseerimist, kuid nii kait-se-sime end nakatumise eest, et saaksime edaspidigi abi osutada. Kui üks Kilingi-Nõmmes val-ves olev päästja oleks nakatunud koroonaviirusesse, pidanuks kogu valvevahetus karantiini minema,

komando ruumid, päästeauto ja päästevahendid desinfitseerimi-sele läinud ning kokkuvõtteks oleks tulemuseks olnud kohaliku komando toimepidevuse katke-mine.

Päästjad on reeglina aktiivsed, töökad ja asjalikud inimesed, kel-lest paljud, lisaks päästja elukut-sele, teenivad elatist veel teisel erialal. Kilingi-Nõmme päästeko-mandos on kaks meest, kes käivad tööl kiirabis. Need on Priit Pärna ja Marek Künnap. Mul on hea meel, et nad on vastutustundlikult suhtunud oma töösse, kasutanud korrektselt isikukaitsevahendeid ja on suutnud eesliinil tööd tehes terveks jääda.

Alates 27. märtsist kehtib Eestis tuleohtlik aeg ja sellest kuupäe-vas alustas Päästeamet üle riigi lõkkepatrullidega. Seoses sel-lega on Kilingi-Nõmme komando tuleohtlikul ajal teostanud kuni eriolukorra lõpuni iga päev lõk-kepatrulle, mille käigus jälgiti ka 2+2 reegli kinnipidamist. Kui 2+2 reegli järgimise osas võisid päästjad suuremalt jaolt rahule

jääda, siis lõkke tegemisel nii loo-duses kui ka koduaias esines mit-meid tuleohutusnõuete rikkumisi. Kõige markantsemaks näiteks tuleohutusnõuete rikkumise osas oli Saarde vallas 17. mail tugeva tuulega 12 heinapalli süütamine ja heinapallide omaniku sündmusko-halt lahkumine. Loodan, et inime-sed muutuvad Saarde vallas siiski vastutustundlikumaks, järgivad ettenähtud nõudeid ja on enda ja teiste suhtes hoolivamad. Eri-olukorra ajal oli Kilingi-Nõmme päästekomandol ca 30 väljakutset, millest pooled klassifitseerusid metsa/maastiku tulekahjudeks.

Üheks oluliseks lisatööks Pääs-teametil eriolukorra ajal oli isiku-kaitsevahendite ja desinfitseeri-misvahendite logistika üle Eesti. Kilingi-Nõmme päästekomando õlule jäi Saarde vallas paiknevate hoolekandea-stutuste, perearstide ja kohaliku omavalitsuse varus-tamine vastavate isikukaitseva-henditega. Hea koostöö oli hoole-kandea-stutuste juhtide ja kohaliku omavalitsusega, sest suutsime koos kiiresti määrata ja kehtes-

tada hoolekandea-stutustes õueala, kus COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse sümptomiteta isi-kul on lubatud liikuda.

Eriolukorra ajaks otsustati vii-ruse leviku piiramiseks ajutiselt peatada kodunõustamised. Ala-tes 18. maist jätkame vähendatud mahus kodunõustamisega ja seda tehakse vaid seal, kus see on häda-vajalik. Kindlasti ei lähe me riski-rühma kuuluva inimese juurde.

Eriolukord on tänaseks lõppe-nud ja Päästeametis kehtib praegu üleminekuaegne töökorraldus. Kaua see kehtib, ei oska öelda. Täna-n kõiki Kilingi-Nõmme päästekomando mehi ja nende perekondi, kes on sellel keerulisel perioodil vastutustundlikult käi-tunud ja kriisis kehtivaid reegleid järginud.

Olge terved!

Sven Koovit
komandopealik
Kilingi-Nõmme päästekomando
Lääne päästkeskus

Kevad Saarde 100 Tamme Salus

Kenal päikselisel 1. mail käisime Anne ja Siimuga Saarde 100 Tamme Salus vaatamas, kuidas meie puuke-sed talve üle on elanud. Eemalt hak-kas silma, et mõned võrgud ja tokid on viltu vajunud. Seega oli vaja lähe-malt uurida, kuidas olukorda paran-dada ja mis tööd kevadel ees oota-vad, et eriolukorra lõppedes saaks õpilased hooldustööle asuda.

Vaatasime kõik puud ükshaaval üle ja Anne märkis nähtu päevi-kusse. Rõõmustav oli, et ligi kolman-dik puudest on võrsunud jõudsalt ja ulatub juba üle kaitsevõrgu. Teine kolmandik on keskmises kasvuhoo-s ja hea väljanägemisega, viimane kol-mandik küll madalad ja põõsastu-nud, kuid mitte lootusetud. Kuivanud oli 4 puukest, need tuleb asendada. Seda teevad koolilapsed siis, kui taas murule pääsevad. Puude erinev areng oleneb nii kasvukoha sobivusest kui istutuse kvaliteedist, kuid kõige enam istutusmaterjalist, sest üks osa istikuid oli kehvema juurestikuga ja mõni võis viga saada ka üles kaeva-misel.

Kuna senistest numbrisiltidest oli ilmastik jagu saanud, panime kõigile

puudele uued plastikust numbrisildid ümber tüve. Ega needki kaua püsi ning edaspidi tuleb need asendada vastupidavamast materjalist siltidega.

Võrgu tugivaiad said maasse tao-tud, kuid paar võrku oli kadunud koos postidega. Tuleb tuua uued postid.

Paljud puud olid ajanud oksad või lausa ladva läbi võrgu, sest võrgu sisemus jäi kitsaks. Vanad oksakäär-id olidki selleks kaasa-s, et võrgu sisse auke lõigata ja hädalisemad läbipu-genud oksad vabaks päästa. Suurem lõikustöö jäi laste abikäsi ootama.

Võrku ära võtta veel ei või, selleks on mitu põhjust. Esiteks kaitseb võrk jäneste-kitsede-põtrade rüüste eest. Näha oli, et võrgust välja ulatuvaid oks-i olid loomad kärpinud, seda eriti Pärnu tn ääres. Eks natuke kaitseb võrk ka üleannetu kahejalgs-e eest. Teiseks on võrgu ja postidega ümbrit-setud puu paremini näha niitjale, kes ei pruugi traktoril istudes märgata vaevalt poolemeetrist puukest heina sees. Varume kannatust ja anname väiksematele veel aega järgi kasvada. Tamm on ju aeglase kasvuga. Inten-siivsem kõrguskasv algab siis, kui on moodustunud korralikult arenenud

juurestik ning puu on maapinnalä-hedast külma kihist välja jõudnud. Hiljem, 10–20-aastaselt, võib tam-me kõrguse juurdekasv ulatuda kuni ühe meetrini aastas. Kui võrgud eemaldatud, saab võra veel okste kär-pimisega korrigeerida. Kuid meeles tuleb sedagi pidada, et pargipuu ei pea olema pargipuu. Erineva võra-kujuga ja jändrikud puud ilmestavad parki. Metsakasvatases on muidugi teised eesmärgid. Sirge ja oksavaba tüve saamiseks lüüakse tammetaime istutamisel tüve päikesepoolse kül-jele maasse jämedam vai, mida nime-tatakse ajepuuks. Tamm kasvatab siis oma tüve vaia varjus otse üles, tüvi ei hargne ja kasvukiirus suureneb, kuna energiat külgokste kasvatamiseks ei kulu.

Saarde 100 Tamme Salu on nüüd 3 talve üle elanud, pea see 300gi tuleb. Mõni puu on oma istutajast juba pikemaks sirgunud. Kuid ees on veel tööd küll ja küll, enne kui kõik plaa-nid teoks saavad ja tammed tõrusid kandma hakkavad.

Jõudu meile ja tammedele!

Eesi Kolla
Tõõgrupi liige

Meenutuseks pisut ajalugu:

2013. a sai EV 100 juubelitammiku rajamise au ja õiguse Kilingi-Nõmme Gümnaasium, peagi moodustati kooli ja valla ühine pargi rajamise töögrupp ja valiti välja tule-vase tammesalu asukoht. Lapsed kogusid tõrusid ja panid need septembris Marana taimlas külvikastidesse idanema. 2014. a oktoobris istutati taimed Tihemetsa mk taimlas peenrale ning külvati tõrusid veel juurde. 2015. a istutati peenraste juurde uusi istikuid, sh punast tamme. Igal suvel käisid lapsed peenraid rohimas. Kahjuks olid jänese-d latvu näksinud ja osa istikuid seetõttu põõsastunud.

6. mail 2017. a talgupäeval istutati tammed ettevalmista-tud alale raudtee, Pärnu ja Vainu tänava vahelisele haljasa-lale. Oma väikestele istikutele lisaks saime paarkümmend suuremat istikut Tihemetsa õpilaste peenralt. Puukestele pandi ümber võrgud kaitseks jäneste-kitsede eest. Osales koolipere, vallavalitsus ja vallarahvas, kokku 101.

5. mail 2018. a Teeme Ära talgupäeval vaadati puukesed üle, rohiti, roogiti võsa, tehti asendusistutust.

9. mail 2018. a pandi paika kivimürakas, 26. mail kinni-tati kivile plaat „Eesti Vabariik 100. Saarde rahvalt“ ning paigaldati infostend.

1. juunil 2018. a oli Saarde 100 Tamme Salu ja sünni-päevakivi avamine.

1. mail 2019. a Teeme Ära talgutel tehti heakorratõid

12. juunil 2019. a istutas Eesti Vabariigi president salusse 101. tamme.

14. juunil 2019. a avati mälestusmärk 1941. ja 1949. a küüditatutele.

Saarde 100 Tamme Salu on rajatud kooli ja valla koos-töös, projekti veab ja materjale arhiveerib kool.

Kilingi-Nõmme Gümnaasium

2019/2020 õppeaasta huvitegevus Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis

Kevadel on tavaks teha kokuvõtteid ja tehtule tagasi vaadata.

Kooliaastale andis reipa alguse neljandat korda toimunud koolisporti mitmevõistlus, kus võistlesid õpilased Surju Põhikoolist ja Kilingi-Nõmme Gümnaasiumist ning Lasteaed Krõll vanema rühma lapsed.

Sügisel toimusid paljud põnevad keskkonnaalased õppekäigud ja programmid – Metsaviktoriini preemiareisid, loodusainetundide raames KIK loodusprogrammid. Lisaks on kogu õppeaasta vältel toimunud Tartu Ülikooli tudengite bioloogia õpikoda meie koolis, kus osalesid ka Uulu ja Surju põhikooli õpilased.

Kogukond on kooli jaoks oluline. Sügisel toimus 6.korda liikumisüritus koostöös SA Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskusega. Noored toetasid eakaid ühisel liikumisel. Koolipere heategevuslikul jõululaadalgi koguti toetust neile funktsionaalse hooldusvoodi ostmiseks. 8b klass annetas oma laadatulul Pärnumaa Vähiühingule. Noortes kasvatavad need ettevõtmised ettevõtlikust, oskust märgata abivajajat ning empaatiavõimet.

Lastevanemate ja kogukonna tugi on kooli ettevõtmistes oluline. Näiteks 3.b klassile tulid lapsevanemad abiks vahvas projektis Negavatt, mille raames kooti oma vanaks jäänud riided kaltsuvaibaks.

Jõuluballi ettevalmistamisel

miselgi oli 11. klassil seljaga vanemate toetus ning aktiivne koostöö ettevõttega.

Ohutuse teema käsitlemine ja koolitused on läbi aastate olnud meie koolile tähtis. Sügisel sai esmakordselt teoks vabariiklik ohutusteemaline võistlus haridustöötajatele – Saarde ÖÖ-MARU. Õpilaste päästering Saarde Vabatahtlike Pritsumeeste juhendamisel tegi terve õppeaasta ettevalmistusi maakondliku KEAT võistluse toimumiseks kevadel, mis eriolukorrast tingituna ei toimunud. Ka KING tervisenõukogu organisering Ohutusolümpia lükas järgmisesse aastasse. Eriolukord riigis ongi näidanud, kui olulised on meie ühiskonnas ohutuse teemad – kuidas tagada enda ja teiste turvalisus.

Laulukonkurss „Kaunimetsalaul“ võrastas 15. korda maakonna laululapsi, laulurõõmu jagus terveks päevaks. Hea on tõdeda, et igal aastal lisaks tuttavatele osalejatele, lisandub ka uusi juhendajaid ja lauljaid.

Eesti Vabariigi aastapäeva tähistasime sellel aastal teistmoodi. Toimus Eesti teemaline päev töötubade ja ajarännakuga 1920. aastasse. II kooliastme koja ideest alguse saanud päeva viisid läbi õpetajad ja lapsevanemad. Sellisel kujul toimunud päev võiks saada meie koolis traditsiooniks.

Kevadine eriolukord riigis viis huvitegevuse distantsõppele ning nõnda toimusid

4.a klass õppekäigul. Foto: Kätlin Laur

Liikumisüritus SA Kilingi-Nõmme Tervise- ja Hoolduskeskusega. Foto Kristi Sutt

musid fotokonkurss „Koolis koju“ ning virtuaalnäitused kooli Facebooki lehel ja kodulehel.

2019/2020 õppeaastal toimus veel lisaks eelnevatele palju erinevaid sündmusi. Õpilased osalesid viktoriinidel ja võistlustel. Spordis saavutati säravaid tulemusi maakonnas ja vabariiklikel võistlustel. Noored osalesid

aktiivselt huviringides koolis ja väljaspool kooli.

Täname kõiki õpilasi, õpetajaid, vanemaid ning koostööpartnereid abikäe eest kooliürituste ja tegevuste ettevalmistamise, toetamise ja läbiviimise eest!

Laine Ülemaante
Kilingi-Nõmme
Gümnaasiumi huvijuht

KILINGI-NÕMME GÜMNAASIUM

LAI HUVIRINGIDE VALIK PÕNEV JA MITMEKÜLGNE KOOLIELU ÜLIHEAD SPORTIMISVÕIMALUSED SUUREPÄRANE ASUKOHT VAHVAD VALIKKURSUSED

SISEKAITSEAKADEEMIA KOOSTÖÖS: sisekaitseõpe (pääste-, politsei-, tolli- ja piirivalvekursused välilaagritega), kursuste läbinuul 10% eelis sisekaitseerialadel edasi õppimisel

ÕPILASTE TASUTA: elamine õpilaskodus, toitlustamine 3 korda päevas, autokool, huviringid, sülearvuti.

ETTEVALMISTUS KÕRGOOLIKS: kooli tasub TÜ Teaduskooli, TallTechi Tehnoloogiakooli ja TLÜ Õpilaskadeemia kursustel osalemise, mille käigus kogud EAP-sid kõrgkooliks.

TULE MEIEGA! DOKUMENTIDE VASTUVÕTT

10. klassi

22.06 ja 25.–26.06.2020 kl 10–13

Õpilase vastuvõtul 10. klassi viiakse läbi sobivuse hindamiseks vestlus ja arvestatakse põhikooli lõputunnistuse keskmist hinnet.

www.kilingi.edu.ee

Vastuvõtt 1. klassi 2020/2021. õppeaastaks

Alates 18. maist alustame õpilaste registreerimist 1. klassidesse.

Kooli vastuvõtmiseks esitab lapsevanem kirjaliku digitaalselt allkirjastatud taotluse (info <https://www.kilingi.edu.ee/>) e-postile yld@kng.edu.ee või kohapeal.

Taotlusi võetakse vastu 18.-30. maini 2020. a elektroonsena või tööpäeviti kell 8-12 kooli kantseleis.

Nõutavad dokumendid:

- taotlus,
- õpilase sünnitõend,
- vanema isikut tõendav dokument (kantseleis taotluse koostamisel),
- koolivalmiduskaart (kui lasteaed ei saada elektroonsena),
- õpilaspileti avaldus (õpilaspileti soovi korral).

Tervisekaardi ja õpilaspileti pildi palume tuua kooli kantseleisse augustikuu jooksul.

Info telefonilt 449 2264 või yld@kng.edu.ee
Koolikohustuslik on laps, kes saab 1. oktoobriks 7-aastaseks.

Kilingi-Nõmme Raamatukogu ja haruraamatukogude ajutised lahtiolekuajad

alates 20. maist 2020. a kuni 08. septembrini 2020. a alljärgnevalt:

Kilingi-Nõmme Raamatukogu

teisipäeviti, kolmapäeviti ja neljapäeviti 10.00 – 18.00;
reedeti 10.00 – 16.00;
laupäeviti 10.00 – 14.00;
kuu viimasel reedel raamatukogu suletud.

Tihemetsa Raamatukogu

esmaspäeviti 10.00 – 13.00;
teisipäeviti 10.00 – 16.30;
neljapäeviti 12.00 – 18.00.

Tali Raamatukogu

teisipäeviti ja neljapäeviti 10.00 – 17.00;
kolmapäeviti 10.00 – 13.30;
kuu viimasel neljapäeval raamatukogu suletud.
Raamatukogu suletud 07. juulist - 29. juulini 2020.a.

Surju Raamatukogu

suletud 02. juunist - 15. juunini 2020. a.

SAARDE VALLA HEAKORRA- JA KAUNI KODU KONKURS 2020!

Saarde valla heakorrakonkursi „Kaunis Kodu“, eesmärk on heakorrataseme tõstmine, kodu kaunistamise tava propageerimine, valla üldilme parandamine ja maaelu väärtustamine.

Konkurss toimub järgmistes kategooriates:

- 1) eramud tiheasustuses;
 - 2) maakodud;
 - 3) kortermajad;
 - 4) sotsiaal-, haridus-, kultuuri- ja spordiobjektid;
 - 5) äri- ja tootmisobjektid;
- Täpsem info valla veebilehel.

Kandidaatide esitamise tähtaeg vallakantseleile – allkirjastatult elektronkirjaga info@saarde.ee või paberikandjal on 15. juuni 2020. Hindamiskomisjon külastab konkursile esitatud kinnistuid kooskõlastatult omanikega ajavahemikul 15. juuni kuni 15. august.

Lisainfot saab telefonilt 44 60 821 – komisjoni esimees Jaanus Männik.

Surju Põhikool

Vastuvõtt Surju Põhikooli 1. klassi 2020/2021. õppeaastaks

Dokumentide vastuvõtt 1. klassi toimub 25.-29. maini 2020. a elektroonsena e-postile heidi.kodasma@surju.ee Avalduse vorm on kooli kodulehel www.surju.edu.ee

Tervisekaardi ja õpilaspileti pildi palume tuua kooli augustikuu jooksul.
Info telefonil 502 3790.

Koolikohustuslik on laps, kes saab 1. oktoobriks 7-aastaseks.

Eluaseme kohandamise kolmanda taotlusvooru tähtaja pikendamine

Saarde vald koostöös Euroopa Liidu Regionaalarengu Fondiga aitab kohandada puuetega inimeste kodusid nende vajadustele vastavaks. Eluruumi kohandamise raames toetatakse puuetega inimeste liikuvusega seotud toimingute, hügieeni- või kõõgitoimingute parandamist. Eesmärk on tagada puudega inimestele paremad elamis-, õppimis- ja töötamistingimused.

Kohandamine tähendab eluruumi ümberehitamist sellisel viisil, et inimesele on loodud nii tema erivajadustest tulenevad spetsiifilised – näiteks kaldtee, platvormtõstuk jne – kui ka puudest tulenevad tavapärsed ümberehitused nagu pesemisruumis vanni asendamine dušiga. Kohandamise käigus võib rajada ka näiteks erivajaduse tõttu ohutust tagava piirde, aiavärava automaatika või tuua kõõgi tööpinnad ja tehnikat madalamale tasapinnale. Kohandamiseks võib olla näiteks platvormtõstuki, laetõstuki paigaldus, vaheplatvormita kald-

tee rajamine, hoone välisukse ava kohandus, korteri välisukse ava, siseukse ava või lävepakuta ukseava kohandus, uksekünnise paigaldus, tualettruumi (pesemisruum ja WC ühes ruumis või pesemisruum) või WC-ruumi kohandus. Toetatakse kohandust, mis võimaldab igapäevaste toimingute tegemist kodus keskkonnas võimalikult vähese abivajadusega. Kui soovitakse teha kohandust, millel on olulised lisandväärtused ning mille ehitamine ei tulene taotleja erivajadusest (nt mullivanni paigaldamine, auru sauna ehitamine), siis sellised lahendused tuleb taotlejal endal finantseerida. Meeles tuleb pidada, et projektis ei saa osaleda kohandusega, mis ei tulene otseselt taotleja erivajadusest. Samuti ei toetata tavalise sanitaarremondi tegemist.

Kohandada saab eluruumi, mis asub Saarde valla haldus-riitoriumil ning on taotleja rahvastikujärgne ja tegelik elukoht. Isikul on õigus saada meetme raames ühe eluruumi kohanda-

mise toetust ühel korral.

Riigis kehtestatud eriolukorrast tulenevalt pikendame taotluse esitamise tähtaega 01. juulini 2020. Taotlus koos lisadokumentidega esitada digitaalselt allkirjastatuna e-postile anu.eisen@saarde.ee või paberkanalil Nõmme 22, Kilingi-Nõmme linn, 86304. Peale selle saab taotlust esitada vallamajas ning piirkonna teenuskeskustes. Taotluse blanketid ning lisainfo on leitavad Saarde Vallavalitsuse kodulehel.

Riik kompenseerib Euroopa Regionaalarengu Fondist kodude kohandamise 85 protsendi ulatuses. 2020. aastal on Saarde valla toetussumma 7479 eurot.

Projekti ning selle täpsemate tingimustega on võimalus lähemalt tutvuda Riigi Tugiteenuste Keskuse veebilehel aadressil www.rtk.ee.

Lisainfo:
Anu Eisenschmidt
telefon 4490 163, 5324 7231
e-aadress: anu.eisen@saarde.ee

Ohvriabi – kellele ja miks?

Eriolukord on muutnud meie kõigi elu vähemal või suuremal määral. Me oleme selle ajaga õppinud juurde uusi oskusi, kogenud arusaamatuid tundeid, näinud headust ja tajunud hirmu. Oleme muutunud kahtlustavamaks ja väsinumaks. Nädalaid kestnud eriolukord on pannud meid proovile, pannud meie omavahelised suhted proovile. Pinge- tel on teadupärast omadus kuhjuda ning korraga suure hooga vallanduda. Statistika näitab nii mitmeski valdkonnas abi saamiseks pöördumiste vähenemisi kogu maailmas, mis aga omakorda ei tähenda, et halvad asjad oleksid meie kõrvalt imevael kadunud. Me kõik vajame praeguses olukorras tuge ja ka uue, kriisijärgse, eluga toimetulekul, mil meid võivad tabada taaskord nii tuttavad kui ka samas uudsed situatsioonid igapäeva olmes.

Ohvriabiteenused on abivajajatele tasuta ja neid pakub sotsiaalkindlustusamet. Ameti ohvriabitöötajad asuvad enamasti piirkonlikes politseijaoskondades. Pärnu piirkonna ohvriabitöötaja asub aadressil Pikk 18. Vastuvõtuaeg tuleb eelnevalt kokku leppida telefoni või e-posti teel. Eriolukorra ajal reeglina silmast-silma vastuvõtte ei toimu ning nõustamine toimub peamiselt telefoni või interneti teel.

Meie poole võivad pöörduda kõik, kes tunnevad, et on langenud kuriteo ohvriks või kogenud vägivalda, hoolimatust või halba kohtlemist. Ohvriabitöötajad üle Eesti pakuvad emotsionaalset tuge, jagavad informatsiooni abi saamise võimaluste kohta ja juhendavad suhtlemisel teiste

vajalike asutustega. Ohvriabikeskusesse nõustamisele saab pöörduda ka anonüümselt, kuid hüvitiste ja teenuste taotlemisel on siiski vaja esitada oma isikuandmed. Ohvriabikeskuses tagatakse pöördujale konfidentsiaalsus.

Ohvriabitöötajad on eriolukorras olemas ja pöördumisi nõustamiseks on igapäevaselt. Ka oleme eriolukorra algusest alates püüdnud saada kontakti vähemalt viimase poole aasta jooksul tegeletud juhtumitega, et aidata ennetada isolatsioonis olevate inimeste vahel tekkida võivaid konflikte ja olla keerulisel ajal emotsionaalselt toeks. Kontakti võtmisel endiste ja praeguste klientidega oleme kogenud palju soojust ja heameelt, et keegi hoolib ja tunneb huvi inimese käekäigu vastu ka peale juhtunu stabiliseerumist.

Sotsiaalkindlustusameti ohvriabi kriisitelefoni **116 006** on eriolukorra ajal pöördumiste arv suurenenud poole võrra, kuid vähenenud on pöördumised perevägivalda teemadel. Aprillis oli enim Pärnumaa pöördumisi suitsiidi teemal, järgnesid sotsiaalsed probleemid, ärevus ja hirm, juriidilised küsimused ning muu vägivald. Aprillikuus ei olnud Pärnumaalt ühtegi lähisuhte vägivaldaga seotud pöördumist, mis teeb murelikuks, kuna rahvusvahelise statistika järgi on COVID19 isolatsiooni aegne lähisuhtevägivalda kasv paljudes riikides 30 ja enam protsenti. Hetkel võime vaid oletada, mis põhjustel abivajajate kõned ei jõua politseisse ega ohvriabisse. Julgustame pöörama tähele-

panu ja märkama inimesi enda kõrval, abivajaja märkamine sõltub palju praegusel ajal kõrvalseisjast. Kui kuulete või märkate midagi, mis teie arvates viitab vägivaldale lähedaste vahel, andke sellest abiandjatele teada.

Kus kohast saada abi?

- Kui kellegi elu ja tervis on ohus, helista viivitamata 112.
- Pärnu piirkonna ohvriabi peaspetsialist on **Tatjana Zuftsiankou**, 5215832, tatjana.zuftsiankou@sotsiaalkindlustusamet.ee
- Sotsiaalkindlustusameti ohvriabi kriisitelefoni 116006 annab kiiret abi inimestele, kes on langenud süüteo, halva kohtlemise või hooletuse ohvriks või on kogenud füüsilist, emotsionaalset, majanduslikku või seksuaalset vägivalda. Teenus on helistajale tasuta ja kättesaadav ööpävaringselt. Helistaja võib jääda anonüümseks. Abi pakutakse eesti, vene ja inglise keeles.
- Ameti lasteabitelefoni 116 111 on mõeldud lastele, lähedastele ja ka spetsialistidele.
- Pärnu Naiste Tugikeskuse numbrid on 53981620, 53650260.
- Häirekeskuse kriisitelefoni 1247 pakub ohvriabi kriisitelefoni nõustajate abiga elanikkonnale psühholoogilist esmaabi. Nõustamine toimub 24/7 eesti, vene ja inglise keeles.

Tiina Ruul
sotsiaalkindlustusameti ohvriabi talitus
Lääne piirkonna juht

Maikuu lõpuni on võimalik esitada taotlusi perede toetuse saamiseks

Perede toetust makstakse kolme- ja enamalapselistele peredele ning raske ja sügava puudega last kasvatavatele peredele.

Perede toetuse suuruseks on 50 eurot ning taotlus toetuse saamiseks tuleb esitada **maikuu jooksul**.

Toetuse taotlused võib saata tavapostiga Saarde Vallavalitsuse

aadressile Nõmme 22, Kilingi-Nõmme 86304, Surju teeninduskeskusesse aadressil Valla, Surju küla, Saarde vald 86401 või digitaalselt e-posti aadressidele info@saarde.ee, elve.tilk@saarde.ee (Surju piirkond).

Lisainfo telefonil 449 0133 Mare Kurri või 446 0819 Elve Tilk

Kui soovid olla abiks koroonakriisi leevendamisel

Kas sul on koroonaviirusest tingitud eriolukorras jäänud üle seadmeid, töövahendeid või muid ressursse? Kas sul on pakkuda oskusi või teadmisi, millest kriisi lahendavatele asutustele võiks abi olla? Pane ennast kirja lehel **www.eesti.ee/pakunabi**, kui soovid oma abi pakkuda. Juhul kui mõni asutus satub olukorda, kus sinu abi võib vaja minna, saavad nad kiirelt sinuga ühendust võtta.

Kui soovid pakkuda abi organisatsioonidele vabatahtlikuna või vajad tuge vabatahtlikuna tegutsemiseks, soovitab Siseministee-

rium kasutada Vabatahtlike Värvat aadressil **www.vabatahtlikud.ee**. Sinna on kokku koondatud ka juhised vabatahtlikele ja vabatahtlike kaasajatele praeguses olukorras tegutsemiseks. Portaali haldab Eesti Külaliikumine Kodukant.

Inimeselt inimesele või kogukonnalt kogukonnale abivajaduse või abipakkumise saab kirja panna ka **www.kogukondaitab.ee** keskkonnas, kus viiakse kokku abivajajad ja vabatahtlikud. Tegemist on häkatoniga „Hack the Crisis“ raames valminud lahendusega.

Dementsuse info- ja usaldusliin
töötab ka eriolukorras!
Helista 644 6440
E, T, N, R 12-16 või K 16-20

Dementsusega inimese lähedane,
osale virtuaalses tugigrupis!

Rohkem infot:
eludementsusega.ee või
info@eludementsusega.ee

 Dementsuse Kompetentsikeskus

Kriisi ajal läheb elu Saarde kogukonnakirikus edasi

Usk homsesse päeva on inimloomuse osa, mis ajendab tegutsema helgema homse nimel. Ei ole Saarde kogudus erand. Vaatamata eriolukorrale oli Saarde kogukonnakirik avatud igal päeval palveks. Seda võimalust kasutasid mitmed inimesed. Palvetasime lakkamatult Eesti maa ja rahva eest!

Suur rõõm oli jagada eriolukorra ajal üle viiekümnele Saarde valla perele kriisiabi toiduabi näol. Osadele peredele saime kriisiabi viia ka kodudesse. Aitäh vabatahtlikele, kes aitasid seda korraldada!

Tänu projekti „Kogukonnakõõgi aknad“ toetusele, mida rahastas Kohaliku Omaalgatus Programm 2019 aasta sügisvoorst ning omaosalusega toetas Saarde vald eelmise aasta lõpus, saime vahetada viis pastoraadi kogukonnakõõgi akent. Vanad aknad olid väga kehvas seisus ja

mädanenud. Koguduse tubli vabatahtliku Erich Apsoloni abil said akna ääred väga kena viimistluse. Aitäh toetajatele ja abilistele!

Valitsuse otsusest tulenevalt on Saarde kogukonnakirik alates 10. maist avalikeks jumalateenistusteks avatud. Seoses sellega algavad pühapäevased jumalateenistused taas kell 11.00 ning nädalasisestest vaiksete missade algusaegade kohta saab teavet, kui helistate koguduse õpetajale (tel. 527 1563). Jumalateenistused toimuvad suures kirikus ja seal kehtivad viiruse levikut tõkestavad üldised reeglid, millega saab tutvuda ka kirikusse sisenemisel.

Olge hoitud ja õnnistatud ja andku Taevaisa meile kõigile armu ja hoidmist.

Rahusoovidega
Arvet Ollino

Saarde koguduse õpetaja

Pühapäeval, 21. juunil kell 14.00
Laste ja noortepäev Saarde kirikuaias ja kirikus.
Kõik on teretulnud.

Saarde läbi ajaloo prisma 221

1959

Mai algul alustas Kilingi-Nõmmes Pärnu tn 61b tööd kellaspepp (praegune poliikliiniku maja Pärnu 65).

1. mail toimusid Talil maanoorte spordimängude raames sangpommi, tõstmise, võrkpalli ja kergetõustiku võistlused. Osalesid „Lenini“ ja „Stalini“ kolhoos ja Lanksaare sovhoos. Sangpommi rebimises oli 50 korraga parim Leo Lepikov, II koha sai 48 korda rebinud

lauda.

19. mail peeti Abja rajooni pioneeride kokkutulekut. Kilingi-Nõmmes lastest pälvitud kiitust Viuu Vaik luurajana ja Aili Allik mängujuhina. Võistluse parim lökketegija oli Olev Koltsin. Kokkuvõttes võitis Kilingi-Nõmme Keskkooli koondrühm.

24. mail toimus Abja rajooni koolide omaloomingu ja käsitöö näitus. Kilingi-Nõmme Keskkool

punkti juhataja Juhan Haki ja Kilingi-Nõmme Metsamajandi direktor Heino Teder. Tekkis mõte muuta kultuurimaja park suveaiaks, kus võrk- ja korvpalliväljakud, lilled ja kõnniteed. Siis käiks ehk rahvas tihedamini tantsu löömas, laulmas ja loenguid kuulamas. Oma šeffideks sooviti Kilingi-Nõmme Metsamajandi ja kohalikku kooperatiivi. Sellekohase avalduse tegi rajoonikomiteele kultuurimaja direktor Viktor

Palkide laadimine raudteejaama vastas olevalt palkide laoplatstilt haruraudteel (mis valmis 6. detsembril 1930) seisvatele raudtee veoplatvormidele.

Jaan Kõivumägi ja III koha Ilmar Teng.

10. mail peeti Tihemetsas Abja rajooni laskevõistlused väikekalibrilisest püssist 3x10. Esikoha sai Tihemetsa Metsatehnikumi võistkond koosseisus Valter Sepp, Senta Sepp, Aarne Tikk, Rein Kivimäe ja Heinar Nemvalts. Silmi kokku 1137. Kilingi-Nõmme haigla võistkond saavutas 1059 silmaga teise koha, kusjuures meestest oli parim laskur Sulev Lill (252 silma 300-st) ja naistest pälvis III koha 109 silmaga Hadvik Nõmmik.

10. mail täitus Kilingi-Nõmme meeskooril 9 tegevusaastat, seda tähistati kontserdiga. Esinesid ka mees- ja naisansambel, viuldaaja Maaja Moppel ja klaveril Hilja Rannala.

Jüri Avikson, Kilingi-Nõmme Metsamajandi laiatarbesehhi tehniline juhataja, oli omal ajal kirja pannud Marana tähtsamad tööloigud. Maranal valmistati saematerjali, katusealaaste, katusesindleid, ukse- ja aknaplokke, kalakonservikaste, puitvilla, kirvevarsi, peitlipäid, liha-haamreid, pudrunuiasid, taigiarulle, tikkimisrõngaid, korvmööblit, taburette, puitdrenaažtorusid, krohvimate, regesid, vankriratta põidasid, luudasid, kaevanduste tugiposte, kõrgepingeliini poste ja teenustööna hõõveldatud

sai üldkokkuvõttes I koha. 8-klassilistest koolidest võitis Tali ja algkoolidest Longi algkool. Naiskäsitöö eest said II koha Nuia, Abja ja Kilingi-Nõmme kool – kõik olid võrdsed.

24. mail andsid Allikukivi kultuurimajas kontserdi Õisu kultuurimaja isetegevuslased.

Mais toimunud rajooni koolinoorte võistlustel olid meie noortest parimad Viuu Vaik Kilingi-Nõmmest (granaat 38,05 m), Ain Koov (oda 51,19 m) ja Priit Tallo (teivashüpe 3,00 m).

Aarne Link püstitas Tihemetsas Abja rajooni noorterekordi 3 km käimises ajaga 13,58.6 min.

Ajakirjanduse päeva puhul tänavas kirjasaatajaid – Meinhard Kutsarit, Meida Innot, Milvi Sõerdit, Viktor Tulpi ja Robert Karlsoni.

Kilingi-Nõmme Keskkoolis Kantsi tänaval rajati peamaja ja keemiakabineti vahele kõnnitee ning istutati kaseallee. Kasvuhoones puhkes õide sidrunipuu.

Mai lõpul valiti uus teo- tahteline kultuurimaja nõukogu, kuhu kuulusid Kilingi-Nõmme Tarbijate Kooperatiivi tööstuskomitee binaadi direktor E. Kuuste, Kilingi-Nõmme Keskkooli õpetaja Helju Unt, kultuurimaja meeskoori vanem ja Kilingi-Nõmme Metsa-

Tulp.

Ordeni „Ema Au“ III järgu said Valentina Koltšin Kamara sovhoosist ja Salomia Mägi Stalini-nim kolhoosist (7 last), II järgu „Emamedali“ Selda Miilits Tihemetsa kn (5 last).

Linna kultuurimajas oli väljas Tartu Riikliku Kunsti- muuseumi rändnäitus „Eesti nõukogude graafika“. Näitusega külastati ka maarahvamaja.

Punapargi töölisasulas oli 4 uut elumaja, klubi, saun, juuksur, kauplus ja söökla. Vaba aja sisustust organiseeris A. Kungla, kohaliku kehakultuurikollektiivi esimees.

Kilingi-Nõmme Keskkoolis viidi läbi kirjandusvõistlus, mille küsimustiku olid kokku pannud Reet Palover, Ants Kuningas ja Tiivu Martinson. 5.-7. kl parimad vastajad olid Helle Ilves, Vaike Ilves ja Siiri-Mai Rebane. 8.-11. kl oli parim Iiri Lepik, teine koht Tiina Koidula ja Kersti Avastele, kolmas koht Mati Ahvenale ja Sirje Tautsile. Ergutusauhinna said Reet Palover ja Ants Kuningas.

Lasteaiad töötasid Kilingi-Nõmmes, Nuias, Mõisakülas ja Abjas. Lanksaare ja Tõlla sovhoosi töötajate lapsed olid hoida kohapeal päevakodudes.

Jätkub

Olev Paukson

Kui õunapuud õitsevad

Kevadel, kui õunapuud õitsevad ja nurmenukud kuluheinast läbi poevad, kisub mingi vägi meid aeda näppe mulda pistma. Ja ega enne rahu ei saa, kui talveõunad sügisel keldrisse tassitud. See on ühtaegu töö ja lõbu, hobi ja ise endale kaela võetud kohustus. Ei tehta seda vaesuse ja nälja pärast, vaid soovist lõõgastuda looduse keskel ja teha midagi erinevat igapäevatööst. Saagi kogumine on boonus. See käib muidugi rohkem eelmisest sajandist pärit põlvkondade kohta, nooremad peenramaast suurt ei hooli ja leiavad muid virgestusvõimalusi. Aga et traditsioonid püsiks ja lastel oleks võimalus peenralt maasikaid suhu pista, näevad paljud meist seda vaeva ja harivad aiamaad. Maal ja eramute juures on see võimalus olemas, kuid linna kortermajade krundid on väiksed ja peale muruplatsi sinna muud ei mahu. Seetõttu on aegade jooksul rajatud ühisaedu ehk praeguses tähenduses kogukonnaaedu linna eri osades.

Endise Kilingi-Nõmme Näidismetsamajandi rajatud Õunaaed Sambla ja Piiri tänava ristis on olnud selle piirkonna elanike ühiskasutuses üle 60 aasta. Kasutajad, põhiliselt metsamajandi töötajate pered, on aegade jooksul vahetunud, koos aiaga vananenud ning aia hooldus seetõttu halvenenud. Linna sisenejale avaneb trööstitu pilt räsitud võrkaist ning võsastunud alast, kus enamus maid on küll kenasti haritud ja kasvuhooned korras, kuid mahajäetud platsid humala ja ploomi võsa valduses. Aia kasutajatel ja piirkonna elanikel on soov vana väärikas Õunaaed korda teha, kuid investeerimiseks pole vahendid.

Appi tuli kogukonnaga tihedalt seotud MTÜ AIK

Livonia, kel on pikad projektijuhtimise kogemused. Ühing võttis Õunaaia oma heakorratööde plaani. 2019. a kevadel korraldati koos kogukonnaga aiakoristuspäev, kus saeti välja palju kuivanud ja haigeid viljapuid, roogiti võsa ja trimmerdati rohualad, veeti ära raiejäätmel. Töö on pidevalt jätkunud, kuid teha on veel palju. Kõige olulisem on piirdeaia kordategemine. Renoveerimist vajab just Piiri tn äärne lagunevate betoonpostidega ning roostetanud ja lamandunud võrkaed ca 90 m ulatuses. Piirdeaed on vajalik aiamaa kaitseks, hoides ära hulkuvate koerte ja metsloomade pääsu aeda – kohe üle tänava algab männik, kust jänesed ja kitsed käivad aias lilli ja vaarikavõrseid söömas. Korras aiaga paraneks ka linna heakord ja kogukonna elukeskkond ning kogukonnaliikmete huvi aias tegutseda ja perele ökoloogiliselt puhas toitu kasvatada. Kogukonnale on aia olemasolu tähtis, sest aed on lisaks aiasaaduste kasvatamisele ka piirkonna elanike kokkusaamise ja suhtluse paik, mis hoiab kogukonda koos.

2019. a esitas ühing Kohaliku Omaalgatuse Programmile projekti, kuid ei kevad- ega sügisvoorust õnnestunud toetust saada. 2020. a kevadvoorust esitasime oluliselt täiendatud projekti kolmandat korda. Programmi meetme 2 (elukeskkonna ja kogukonnateenuste arendamine) kaudu toetatakse tegevusi, millega panustatakse kogukonnaliikmete ühistegevust soodustavate avalikus kasutuses olevate objektide rajamise ja arendamisse – see sobib täpselt kokku meie tegevusega. Loodame nii väga, et seekord siiski saame toetuse (selgub juuni algul) ja võime jätkata võrkaia

kordategemist ning muid planeeritud hooldustöid ja avalikke üritusi. Suvel on meil plaanis korraldada Maasikamaia perepäev koos maasikakoogi valmistamisega, Lapse Oma Peenra rajamine (istutusmaterjali saame aiast), istikute ja püsililled rohevahetus jm.

MTÜ AIK Livonia ja Saarde Vallavalitsuse vahel on sõlmitud varaavaliku kasutamise leping. Ühing vastutab aia korrasoleku ja varade säilimise eest, peab kasutajate registrit ning kastmisvee arvestust. Kasutuse kord on välja kujunenud pika aja jooksul ja kogukond on sellest teadlik, ka uustulnukale tehakse see teatavaks. Kõik jõukohased tööd tehakse ühiskondlikus korras. Vajadusel tellitakse jäätmevedu ning tuletatakse kasutajale meelde hoolduse nõudeid.

Aed on avatud kõigile, väravaid ei lukustata. Heal õuna-aastal jätkub saaki degusteerimiseks kõigile. Tuleb vaid hoida korda ja kinni pidada heast tavast. Aiamaa kasutajaks võib tulla igaüks. Enamus praegusi kasutajaid on aias tegutsenud juba aastakümneid, kuid on ka päris algajaid ning vabu alasid tulija ootel.

Soovijal tuleb võtta ühendust MTÜ-ga ja koos leitakse sobiv plats. Infot aia kasutuse võimaluse ja korra kohta saab telefonil 56626942 või aadressil eesi.kolla@gmail.com. Aeda võib tulla ka niisama jalutama, puhkama, juttu ajama ja kogemusi vahetama. Sest see on ju kogukonnaaed.

Ühel kevadel Emade-päeva eel korjas väike tüdruk õunapuude all sinetaval välul siniliiliaid ja ütles: „Viin need emale, ma pole juba ammu oma emale rõõmu valmistanud. Õitsevad siin täitsa ilma asjata“.

Eesi Kolla

SPORT

Kõik on võimalik!

Sellel aastal ei olnud võimalik eriolukorra tõttu korraldada traditsioonilist Jüriöö jooksu ümber Surju järve, kuid toredad mõtted tulevad ka kriisi ajal. Kilingi-Nõmme klubi juhataja pakus välja joosta virtuaalselt. Igaüks jooksis, kõndis või sõitis rattaga vabalt valitud ajal ning rajal ja salvestas trajektoori nutiseadmesse. Osavõtt üllatas positiivselt. Oma tulemuse saatsid 63 inimest. Noorim oli aasta ja kahe kuune Voldemar, kes koos emaga läbis Kõveri matkaraja. Sportlik perekond Kaljur Leipste külast leidis võimaluse läbi viia traditsiooniline teatevõistlus nutikalt, kasutades teatepulgana telefoni. Kokku joosti, kõnniti või sõideti rattaga 372 kilomeetrit. Kõik tublid osavõtjad on väärt esikohta

ja suurt aplausi, aitäh teile. Loosiratas random.org loosis välja 12 auhinnasaajat.

Kilingi-Nõmme Spordihoonet jõi saali kuukaardi võitis Merle Rallmann.

Kilingi-Nõmme Klubi kinopiletid kahele võitsid Merlyn Tähemaa ja Kaarel Edgar Sarapuu. Pääsme kahele Kilingi-Nõmme Klubi korraldatud sündmusele võitis Raili Lilleleht.

Saarde Vallavalitsuse meenekoti, termostassi, helikuri, pastaka ja mälupulga võitsid Romet Kaljur ja Annika Aldoja.

Surju Spordiklubi poolt Coop Eesti 10€ kinkekaardi võitsid Gerda Paukson, Eiko Tammist, Evi Lapp, Ave Kartau, Helen Viinamäe ja Kuro Link.

Marianne Kuusk

Foto: Mari-Liis Kaljur

Täisväärtuslik MUNAKANADE TÄISSÖÖT.

Sööda retsept koostatud kogemusel, silmas pidades Eesti linnukasvatavate vajadusi.

Hind 11.30€/kott (20kg kott)

Alates 4 kotist transport tasuta koju kätte.

Tellimused vormista:
www.ait24.ee, ait24@ait24.ee
või tel. 5855 7025

KÜTTEPUUDE MÜÜK

Kuiv ja toores lehtpuu pikkusega 25-75 cm.
Kuivade puude tellimine sügiseks.
Järeilmaksuvõimalus.

Info tel. 5669 6987 Janek

30. MAI 2020 ALGUS 11.00
Kilingi-Nõmme staadionil
Registreerimine ja kaalumine algab 9.30

LAMADES

Saarde valla meistrivõistlused
Pärnumaa XII Meistrivõistlused

SUKUMISES

ICONFIT

Coop Eesti 10€ kinkekaardi võitis Gerda Paukson, Eiko Tammist, Evi Lapp, Ave Kartau, Helen Viinamäe ja Kuro Link.

Info: www.skisaarde.ee

ALAS-KUUL AS
TOOSTUSE TEENINDUS

ESITLEB:

Heategevuslik hüppepäev

1. juuni 2020 Kilingi-Nõmme staadion

16.00 Hüpitshüplemise klubiTRIKIT show
16.30 hübitsavõistlus
17.00 kaugushüpe
17.30 hüppelt löögiharjutus
18.00 kõrgushüpe

Registreerimine:
Soovitatav eelregistreerimine www.skisaarde.ee
Võistluspaigas algab 15.30, lõpeb 15 min enne ala algust

2. Saarde heategevuslik hüppepäev - 1 cm = 1 €-sent.
Kogunenud summa vahetab Alas-Kuul AS rahaks ja seda kasutatakse Saarde valla Taekwondo treeningute jätkumise toetuseks.

TASUTA

Info: www.skisaarde.ee

KILINGI-NÕMME KLUBIS
13. mai - 19. juuni 2020
E-N kell 12.00-15.00

NÄITUS

VEELINNURAHVAS
LENNART MERI FILMIRÄNNAKUD
1969 - 1988

Näitus toob publikuni legendaarsete soome-ugri rahvaid tutvustavate dokumentaalfilmide sünniloo

MTÜ Fennougraa Asutuse, Eesti Instituudi ja Lennart Meri Euroopa Sihtasutuse näitus

Saarde valla rahvaspordisari
Lähme koos 2020

tule ka!

Eesmärk:
1. Ühendada Saarde valla erinevate spordialade harrastajad ja erinevad piirkonnad "koostegemise";
2. Kaasata Saarde valla spordisündmustele rohkem kohalikke osalejaid;
3. Väärtustada Saarde valla spordisündmusi;
4. Kaardistada piirkonna liikumisharjumusi;

Osalemine:
1. „Lähme koos“ 2020 rahvaspordisarjas on 13 üritust;
2. Vähemalt pooltel spordisündmusel osalemine tagab auhinna - nimelise Saarde valla esindussärgi.

1.	19.märts-5. nov	Saarde valla discgolfisari (6 etappi)
2.	17. aprill	Kahe spordihoone matk (Tihemetsa - Kilingi Nõmme)
3.	23. aprill	Jüriöö jooks ümber Surju järve
4.	6. mai	Majjooks Kilingi-Nõmme kesklinnas (teatejooks)
5.	1. juuni	ALAS-KUUL AS heategevuslik hüppepäev vol 2.
6.	27. juuni	Kõveri peresportipäev (triatlon, duatlon, maastikuvibu, kätsejooks, SUP aerutamine)
7.	26. juuli	18. Kilingi-Nõmme triatlon (triatlon/duatlon)
8.	August	Surju rattasõit
9.	26. september	Kolme koolimaja jooks
10.	11. november	Saarde „Täpsusküti“ (õhkreiv + maastikuvibu)
11.	28. november	Ennu lauatennisevõistlus
12.	11. detsember	Saarde valla noorte MV koroonas
13.	26. detsember	SK Vaablane MV koroonas
13.	Nov - det	SK Saarde kiirustiku vastupidavuse tšempionaat

Aktiveerimiseks osalejaid tunnustatakse EV 103 sünnipäeval Saarde vallarahva Tänupeol.

Saarde valla Discgolfisari 2020

1. etapp 5. juuni, kell 17.00

4. etapp 13. august,
5. etapp 10. september,
6. etapp 5. november,

Registreerimine toimub igale etapile eraldi
www.discgolfmetrix.com

Võistlusklassid:
1. Mehed (2001 ja varem)
2. Naised (2001 ja varem)
3. Poisid (sünd 2002-2006)
4. Täiskasvanud (sünd 2007-2011)
5. Poisid (sünd 2007-2011)
6. Täiskasvanud (sünd 2007-2011)

Võistlussari on TASUTA.

Võistussarja info www.skisaarde.ee

Peakohtunik: Erki Kangur, +372 53936772
Info: erki94@hotmail.com

NB! ära unusta 2+2 reegli!

Puurkaevumeistrid OÜ

Puurkaevud, veesüsteemid, biopuhastid, septikud, mahutid

info@puurkaevumeistrid.ee
502 1279, 526 9604

Avatud Uste Päev
ALLIKUKIVI
VEINIMÕISAS

23.mai ootame Teid 12:00-18:00

LIPU-MASTID

KUNI JUUNI LÕPUNI
10%
SOODSAMALT

Igaühel on õigus heisata Eesti lipp 365 päeva aastas!

Täpsem info ja personaalne pakkumine:
mastid@hobesolg.ee

Tel 5565 5001
5565 5002

www.hobesolg.ee

OÜ ETEST PR ostab
METSA- JA PÖLLUMAAD

Tel 504 5215
514 5215

Müüa kuivad ahju- ja katlapuud.
Kaminapuud ja klotsid 40 l võrkkotis.
Puitbrikett.
Telefon 5120 411
Peeter Orobko

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900

TOORES LEPP
37€
al. 15 rm

5301 8317
simps1986@gmail.com

MAAPINNA
ETTEVALMISTUS
METSA
ISTUTAMISEKS
KETASADRAGA.

Tel. 5645 1927
info@meiletop.ee
www.meiletop.ee

ÜLDEHITUS

REMONT JA VIIMISTLUS

HOONETE SURVEPESU

POTTSEPATÖÖD

+372 5615 6680
siiberehitus@gmail.com

KIIRE JA LIHTNE LAHENDUS

PurSystem OÜ
pakub kiiret ja korrektset PUR vahu soojustuse paigaldust kogu Eestis

Võta julgelt ühendust!
+372 5981 5148
info@pursystem.ee
www.pursystem.ee

Vundamentide, soklite, seinte ja katusealuste soojustamiseks

www.puurvesi.ee

- Puurkaevude ja maasoojus-puuraukude puurimine, projekteerimine ning hooldus.
- Vee- ja kanalisatsioonitorustiku rajamine, reoveemahutite, septikute, biopuhastite, süvaveepumpade ja veefiltrite paigaldus ning hooldus.

+372 5569 4310; taavi@puurvesi.ee

HEVO TEHNIKA OÜ

www.hevo.ee

TELLIMUS- JA REMONTI TÖÖD
HOOLDUS HEVO TEHNIKAST JA TOETAB POSEIDONIT!

Uuri Hevo! Täpsemalt ja broneeri telefonil 56769201

Uued vallakodanikud

Jane-Ly Jõgiste ja Meelis Mändmetsa perre sündis 28. aprillil tütar
MELISSA MÄNDMETS

Annika Silla ja Ants Arukase perre sündis 1. mail tütar
ANETTE ARUKASK

Õnnitleme!

LEHTA EINALEHT	91
HELJU MURU	91
VAIKE SAARME	91
ILME KIELAS	90
ERIKA SIIVESTI	90
ENDEL KIVISELG	90
JAAN TIITUS	90
SILVI MEI	89
SALME PÄÄRMANN	87
OLIVER ROOTS	87
VAIKE JALASTO	87
GERDA-JOHANNA TAMSON	86
VELMA KURM	86
HELDUR VIKSI	85
SALME KABANEN	85
URVE PÖDER	85
MAIMU-KOIDULA ARULAA	84
VELLO TANISSAAR	84
SALME TÄHISTE	84
AINO OLDE	83
ELDUR TAMM	82
ELE-TIIU RUUSMANN	81
HELDUR SARAPU	81
ELVI KIELAS	80
ELVI VUTT	80
MAIE SAAR	75
VIIVE LINNASTE	75
ELLEN TAMM	75
EDA VABRIT	75
AINO LEEMET	75
AINO KAPSTA	75
ÜLLE VÄYRYNEN	70
ASTRID KLEIN	70
OLEV KALDOJA	70
EVA SEPP	70

Vallaelanikud, kes ei soovi oma sünnipäeva avaldamist ajalehes, peaksid sellest teatama e-posti aadressile mari.treial@saarde.ee, info@saarde.ee või telefonidel 449 0138, 449 0135 hiljemalt eelneva kuu 15. kuupäevaks.

Mälestame lahkunuid

MARTA LOODUS
19.08.1941 – 26.04.2020

AINO KARTAU
10.08.1937 – 07.05.2020

AITA TENG
21.05.1935 – 15.05.2020

MAIE LENSMENT
19.05.1942 – 17.05.2020

LEO TEDREMÄE
28.06.1942 – 17.05.2020